

ADVENT SZEMLE

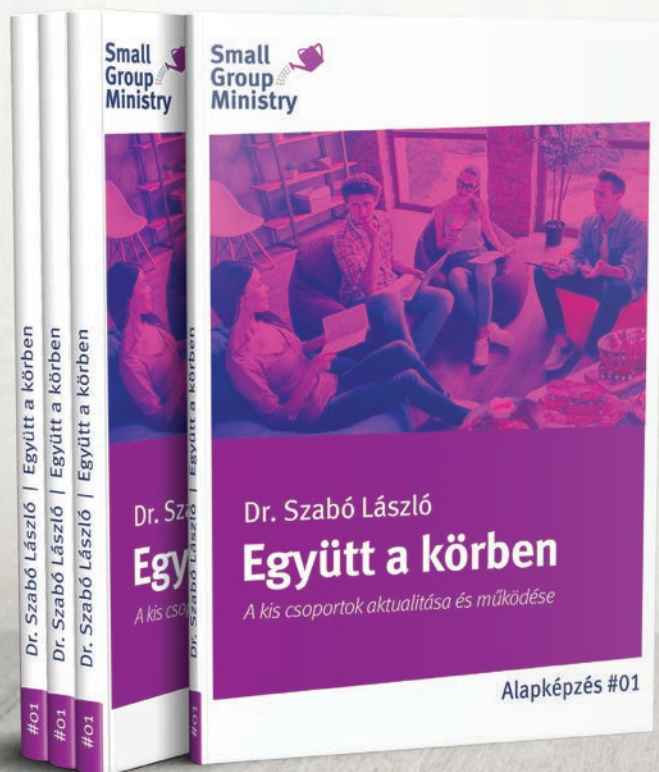
2022. MÁRCIUS: OK NÉLKÜL FÉLJ JÓB...?! + JÉZUS – A JEL + LELKI WELLNESS
+ A SORS ÉS AZ EMBERI DÖNTÉSEK + A HIT BAJNOKAI + AZ EGÉSZSÉG – ISTEN AJÁNDÉKA,
AZ EMBER FELELŐSSÉGE + KI A VÁROSKBÓL! + MÉRFÖLDKÖVEK

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

Mérföldkövek

Megjelent!

Üzenetünk valamikor tömegeket mozgatott meg, mára már sajnos saját tagjaink megtartásához is gyengének tűnik. Az elmúlt száz év az adventista misszió sikereiről szólt, a következő évtizedek a fennmaradásról szólnak majd Európában. Mi történt velünk, a társadalommal és az egyházzal?”

„Újra kell gondolnunk a stratégiánkat, tevékenységünket és annak biblikus alapjait” – olvashatjuk a könyvben a figyelmeztetést változó világunkról. Ha igaz mindez, akkor egyetlen kérdésünk marad: Mi a megoldás?

Az egyik válasz a jézusi és a korai egyház tanítványsági gyakorlatát követő kis közösségekben rejlik. Itt a „hit” elmélete gyakorlati közösségi élménnyel társul, és pontosan ezért volt ez az egyik kulcsa a korai egyház gyors növekedésének. Ez a könyv megtanít arra, hogyan szervezhetjük, vezethetjük, gondozhatjuk ezeket a kis csoportokat, hogyan válhat mindenki az evangéliumi közösség részévé anélkül, hogy magasan képzett specialistaként kellene belépnie a körbe.

OK NÉLKÜL FÉLI JÓB...?!* (II)

Egy befolyásos üzletembernek megígérik, hogy ha hívó lesz és tizedet ad, a vállalkozása felvirágzik. Megkeresztelkedik, üzleti ügyei egyre jövedelmezőbbek, egy idő múlva azonban mégis csődbe megy. Bepereli az egyházat, megnyeri a pert, és visszakapja az általa beszolgáltatott teljes tizedet.

Jóbtól meg lett vonva a fizetség. Vajon kész ingyen dolgozni? A barátok vádolják, ezért önvizsgálatot tart, végül pedig elhallgattatja őket: „*Rendben van, vétkeztem, de most mutassátok meg a bűnömet!*” „*Nem tehetjük, mivel lehet titkos, vagy tudatlan bűn is.*” „*Tehát sem én, sem ti nem ismeritek a vétket, de nézzetek körül!* Az emberek csak gonoszt művelnek, mégis jól megy soruk, miközben én, az igaz ember ilyen nyomorúságos helyzetbe jutottam!” A hit dilemmáinak zsoltára, a 73. zsoltár igazítja helyre a keresztényt, aki létezése minden kérdésére választ talál. Az élettapasztalatok, mint ahogy a Szentírás bizonyágtevése is arra mutat rá, hogy Isten gyermekének életében óhatatlanul feltűnnek olyan hatalmas lelki válságot okozó kérdések, amelyekre nem kap választ.

A barátok hallgatásra kényszerülnek, és megértik, hogy Jób tényleg komoly problémával szembesül. „Ez a három ember megszűnt vala felelni Jób-nak” (Jób 32:1).

Elihu válasza

„Haragra gerjede Elihu, a Barakeél fia, aki Búztól való vala, a Rám nemzetségéből. Jób ellen gerjedt föl haragja, mivel az igazabbnak tartotta magát Istennél” (Jób 32:2). A társai kudarcát látva szólt közbe. Meglátása szerint Isten nem a bűn miatt küldi a gonoszt, hanem nevelő szándékkal, mert lelki növekedéshez akarja hozzásegíteni az embert. Más szóval minden rossznak jó a vége.

Isten a szenvedés által szólítja meg az embert. A probléma tehát nem az, hogy vétkeztél-e vagy sem, hanem az, hogy folyamatosan fegyelmezve vagy. Míg a barátok azt állítják, hogy Jób vétkezett, és meg kell térnie, Elihu Jób ártatlanságát bizonygatja, valamint azt, hogy a szenvedést nevelési céllal kapta (lásd Jób 33:16-19).

Elihu válaszában vannak pozitív elemei – a szenvedés, amely által az ember Istenhez közeledik –, ugyanakkor negatívumai is. Íme:

- A jellem fejlődése szempontjából szükség van a rosszra. Ezzel azonban igazolnánk a gonoszság létezésének szükségességét. Megsokasítjuk a gonoszságot, hogy még lelkibb emberekké válhassunk.
- Sátán tudatlanul is Istent szolgálja, az Ő terveit viszi véghez. Sátán kezébe adatunk, hogy jellemesebb emberek lehessünk.
- Mit kezdünk a mennyben a jellemünkkel? Hogyan fogjuk ott csiszolni? Talán oda is magunkkal viszünk egy kis gonoszságot?

Elihu felvetése a helyes és helytelen gondolatok egyvelege, ezért sem értékelő, sem elítélő megjegyzéseket nem vált ki.

Jób azonban még mindig nem kapott választ a kérdésére. Ebben a pillanatban az a kép él benne, hogy Isten mindenható úr, aki senkinek sem tartozik számadással. „Micsoda az ember, hogy őt ily nagyra becsülöd, és figyelmet fordítod reá? Meglátogatod őt minden reggel, és minden szempillantásban próbálsz őt” (Jób 7:17-18).

Ezért így szól: „*Rendben van, meghajtom a fejem. Bár semmi vagyok, mégsem hagyom magam. Nem igazságos, ami velem történik. Vagy Isten jár el*

* Egy Ószövetséggel kapcsolatos teológiakurzus alapján

3 Vezércikk

Emil Jigău

Ok nélkül féli Jób...?! (II)

6 Lelkiség

Dr. Constantin Dinu

Jézus – a Jel (II)

A jó bort a végére tartogatják

8 Misszió

Szász Ernő

Lelki wellness

10 Nyugovóra tért

Borbáth Zoltán

11 AMICUS

Demeter Dezső-Róbert

Az Aradi AMiCUS Adventista

Diákegyesület

13 Lelkiség

Dr. Dan Constantinescu

A sors és az emberi döntések

16 Vélemény

Mugurel Asaftei

A hit bajnokai

18 Egészség

Dr. Horațiu Sabin Papiu

Az egészség – Isten ajándéka,

az ember felelőssége

21 Elmélkedés

Dr. Ștefan Radu

Őt nagy csoda Józsue könyvében

22 Elmélkedés

Dr. Daniel Nițulescu

Ki a városokból! (III)

25 Nyugovóra tért

Androne Emil

26 Teológia

Florin Lăiu

A császárok fejékevel díszített

Péter szelleme

30 Szívtől szívnek

Aurel Neațu

Mérföldkövek

31 A gyermekek oldala

Alina Chirileanu

Noé és a számok

A KEGYELEM KÖLCSONÓS VOLTA EMIL JIGĂU

helytelenül, vagy én vagyok bűnös. Ezt mindenképpen tisztázni akarom. Nem tudok szembeszállni Vele, de elmondom Neki, amit akarok, és tiltakozom” (lásd Jób 10:1-22).

Isten figyelemre méltó megjegyzéseket tesz a felszólalásokkal kapcsolatosan: „Miután pedig e szavakat mondotta vala az Úr Jóbnak, szóla a Témánból való Elifáznak: Haragom felgerjedt ellened és két barátod ellen, mert nem szóltatok felőlem igazán, mint az én szolgálóm, Jób. Most azért vegyetek magatokhoz hét tulkot és hét kost, és menjetek el az én szolgálomhoz, Jóbhoz, és áldozatok magatokért égőáldozatot! Jób pedig, az én szolgálóm, imádkozzék ti érettetek, mert csak az ő személyére tekintek, hogy retteneteket ne cselekedjem veletek, mivelhogy nem szóltatok felőlem igazán, mint az én szolgálóm, Jób” (Jób 42:7-8). Az engesztelő áldozatra való felszólítás súlyos bűn jelenlétére utal. Isten értékeli Jób őszinte megnyilvánulásait, azt, hogy tisztázni akarja a dolgokat. A bajok elkendőzése, azon állítás, hogy minden

tökéletes, csupán kegyes ostobaságról árulkodik. A bűn tényleg problémát jelent, ezért Isten elé kell vinni. De senki sem szolgálna kényúrként viselkedő Istennek.

Jób Isten elől menekül... Istenhez. Összetörten borul az Úr vállára. Meggyőződése, hogy többé nem jár neki fizetség, de mivel nem tud elszakadni Tőle, úgy dönt, hogy továbbra is kész ingyen szolgálni. Mintha azt mondaná: *Bármit is tenne velem, mégsem tudok élni Nélküle.* Mint a tanítványok: „Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van te nálad” (Jn 6:68). És mint Pál apostol Róm 8. fejezetében.

Tévedtünk tehát, ha Jóbot ingatag kereszténynek, a barátait pedig a hűség példaképeinek tekintettük. Viszont, még mindig maradt a kérdés: „Ok nélkül féli Jób?”

Isten válasza

Isten egy kérdéssel válaszol, aminek megértéséhez tanulmányoznunk kell a 38–41. fejezeteket.

Íme a válasz: *Te azt állítod, hogy fizetség nélkül dolgoztál, de Én is dolgoztam. Nekem ki fizet? Milyen jutalmat kaptam a munkámért? Talán Én is a fizetséghez mérten munkálkodtam?* Megjegyzendő, hogy az itt említett élőlények vadállatok, vagyis nem hoznak hasznót.

Jób választ kap. Elégedett a felelettel, megérti a szolgálat igazi motivációját, és levonja a következtetést: „Az én fülemnek hallásával hallottam felőled, most pedig szemeimmel látlak téged. Ezért hibáztatom magam, és bánkódom a porban és hamuban!” (Jób 42:5-6). Isten tehát ok nélkül teremtett? Igen. És ok nélkül szolgál Jób? Igen. Íme a felismerése: „Az én fülemnek hallásával hallottam felőled” (42:5 e.r.), vagyis én munkálkodok, és Ő megfizet; „most pedig szemeimmel látlak téged” (42:5 u.r.), vagyis most már fizetség, azaz ok nélkül szolgállok. Itt érhető tetten Jób tapasztalatában az igazi fejlődés: a „valamit hallottam Felőled” kijelentéstől eljut a „látalak Téged” felismerésre.

Rájött, hogy a világegyetemben a kapcsolatok alapját a kegyelem képezi. Felfedezett egy az érdeknél is hatalmasabb erőt – a szeretet motivációját.

A szeretetnek nincs szüksége érvekre. Miért képes egy anya a tűzbe is beugrani a lányáért? Azért, hogy öregkorára majd legyen támasza? Nem! A szeretet készíti, és nem számol a kockázatokkal. *Miért szeret bennünket Isten? Miért szolgáljuk Őt?*

Ok nélkül. ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

AZ ADVENTISTA SZOCIÁLIS GONDOZÁS
ÉS MISSZIÓ ORSZÁGOS KONVENCIÓJA

ONLINE

universitateaadventus

institutadventist

„Szeressed az irgalmasságot!”

(Mikeás 6:8)

2022. ÁPRILIS 1-3.

MEGHÍVOTTAK:

João Martins – az ADRA EURÓPA igazgatója

Robert Georgescu – az ADRA ROMÁNIA igazgatója

Dana Borcea – a „Casa Pâinii” Egészségügyi és Szociális Központ igazgatója, Viziru

Az esemény iránt érdeklődőket meghívjuk,
hogy az alábbi címen iratkozzanak fel:
uadventus.ro/conventieNAMS2022

Az országos egészségügyi helyzet függvényében
aktualizált információkat közlünk az esemény
megszervezését illetően.

További információk:

Tel.: 0753 142 622

Email: secretariat@uadventus.ro

Hetednap
Adventista
Egyház

ADRA

SZERETETTEL VÁRUNK

AZ ADVENTUS EGYETEM NAPJAIRA*

2022. MÁJUS 13-15.

Különleges meghívott: Clifford Goldstein,
író, a Hope Channel szerkesztője

*A rendezvényen való részvételhez az alábbi címen iratkozhatok fel:
www.uadventus.ro/zileleua2022

Korlátolt számban vendégeink ingyenes étkeztetésben
és szállásolásban részesülhetnek, a beiratkozási űrlap
alkalmával elért pontszám függvényében.

Adventista
pasztorálteológia

Óvodai és elemi iskolai
pedagógusképzés

Szociális gondozás

„Doctor Luca”
Egészségügyi Posztliceum

További információk:

Tel.: 0753 142 622

Email: secretariat@uadventus.ro

Az országos egészségügyi helyzet
függvényében aktualizált információkat
közlünk az esemény megszervezését illetően.

ADVENTUS
EGYETEM

„Az igazi nevelés magába foglalja a testi, szellemi
és erkölcsi tanítást, amely a legmagasabb szinten fejleszti
a képességeket, hogy ily módon Istennek szolgálhassunk
és az emberiség érdekeit képviselhesük.”
Ellen G. White, A keresztyén nevelés alapjai, 387. o.

JÉZUS – A JEL (II)

A jó bort a végére tartogatják

**JÉZUS A KÁNAI
MENYEGZŐN
TETTE AZ ELSŐ
JELET: Ő VOLT
EGYHÁZÁ-
NAK IGAZI
VŐLEGÉNYE.
A BOR MAJDAN
KIONTANDÓ
VÉRÉRE UTALT.**

János a csodákat úgy említi, mint jeleket, amelyek célja feltárni Jézus valódi azonosságát. A jelek közül az első a kánai menyegzőn lett bemutatva. „Ezt az első jelet a galileai Kánában tette Jézus, és megmutatá az ő dicsőségét; és hívének benne az ő tanítványai” (Jn 2:11).

A teljes történet a 2–11 versekben van leírva. „És Jézus is meghivaték az ő tanítványaival együtt a menyegzőbe. És elfogyván a bor, a Jézus anyja monda néki: Nincs boruk. Monda néki Jézus: Mi

közöm nékem te hozzád, oh asszony?¹ Nem jött még el az én óráim. Mond az ő anyja a szolgálknak: Valamit mond néktek, megtegyétek. Vala pedig ott hat köveder elhelyezve a zsidók tisztálkodási módja szerint, melyek közül egybe-egybe két-három métréa fér vala [75–115 liter].² Monda nékik Jézus: Töltsétek meg a vedreket vízzel. És megtölték azokat színig. És monda nékik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak. És vittek. Amint pedig megízlelé a násznagy a borra lett vizet, és nem tudja vala, honnét van, (de a szolgálak tudták, akik a vizet merítik vala), szólítá a násznagy a vőlegényt, és monda néki: Minden ember a jó bort adja fel először, és mikor megittasodtak, akkor az alábbvalót: te a jó bort ekkorra tartottad.”

Úgy tűnik, az esküvő papi családban zajlott,³ erre utal 6 köedény jelenléte, amit általában ceremóniális tisztálkodásra használtak. *Jézus a kánai menyegzőn tette az első jelet: Ő volt tehát egyházának IGAZI VŐLEGÉNYE*, Aki képes gondoskodni arról, hogy legyen elegendő bor az esküvőn.⁴

Egy másik értelmezés szerint ez a bor utalt az Ő vérére, amit majd ki fog ontani az emberiségért.

A párizsi Louvre múzeumban van kiállítva Paolo Veronese „A kánai menyegző” című, 6,77 × 9,94 méteres, hatalmas festménye. Az alkotásról így nyilatkozott Marco Boschini: „Ez nem egy festmény, hanem egy csoda, ami elvarázsolja szemlélőjét.” A vásznon 130 személy van megjelenítve, mindannyian az esküvő résztvevői. Köztük találjuk a kor híres személyiségeit, kezdve a királyi család tagjaitól egészen a reneszánsz kori híres velencei művészekig.⁵ A mű középpontjában Jézus van, aki mellett ott áll az édesanyja és néhány csodálkozó tanítvány. Egy jelentéktelennek tűnő apró részlet képezi a kapcsolatot a keresztre feszítés előtti nap eseményeivel: a zenészek között, középen az asztalon egy homokóra áll. Mit keres az idő múlását mutató szerkezet a festmény középpontjában? Talán utalás Jézus kijelentésére: „Nem jött még el az Én óráim”?

A kánai menyegző és Jézus kereszttáldozata között az összefüggést pontosan ez a kijelentés ké-

pezi: „Nem jött még el az én órá”, ami a kánai menyegzőn is elhangzik, majd a végén ismét: „Eljött az Ő órája”.⁶ *Mindkét esemény – a kánai menyegzővel elkezdődő nyilvános munkássága, majd pedig a golgotai kereszt, amellyel lezárult szolgálata – olyan csoda vagy jel volt, ami Istent nyilatkoztatta ki.*

A kígyó bőrébe bujt ördög látszólag döbbenten kérdezte: „Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?” Egyetlen fáról sem?! Más szóval: „Én csupán megismétlem azt, amit a híresztelések szerint Isten mondott, vagyis: ’Tilos a kert BÁRMELY fájáról ennetek!’”

Lucifer tudta, hogy Éva mit fog válaszolni. De akkor miért tette fel mégis a kérdést? Milyen előnye származhatott abból, hogy a „bulvársajtóban” egy olyan kérdést tett fel, ami lényegében szemenszedett hazugság? A kígyó azt akarta elhíttetni, hogy Isten kapzsi, önző, és egyáltalán nem nagylelkű. Hát hogyan lehet élni táplálkozás nélkül? Hogy lehet élni egy ilyen mindenre kiterjedő tiltással a bőség közepette? Szerinte Isten nemcsak kapzsi, hanem ésszerűtlen és teljesen érthetetlen. S ráadásul nincs Benne szeretet! Ez volt a „Szabad Éden” gondolkodásmód által megfogalmazott vád. Mert még ha vissza is vonja később az álhírt, és csupán a „jó és gonosz tudásának fájára” korlátozza azt, Éva és összes leszármazottja lelkében már elhintette a magot, mely szerint Isten egyáltalán nem nagylelkű!

Ez volt minden idők első és legnagyobb hazugsága, és ezt kellett megcáfolni. Jn 8:44 versében a „hazugság” („mikor hazugságot szól”) kifejezés a görög fordításban is hazugságot jelent.⁷ Más szóval, az ördög nem egy-egy hazugságot szól, hanem egyfolytában a HAZUGSÁGOT ismételteti. Melyik hazugságot? Az első: „Emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban... mert hazug és hazugság atyja.” Igen, *Isten gyalázásának az atyja ő. Annak gyalázója, Aki különféle ízű gyümölcsökkel rakta meg Éden fáit, és különböző illatú és színű virágokat ültetett. Isten tehát magának való és zsugori? A kánai menyegzőn levő 6 ködedényben található 600 liter erjedetlen bor messze meghaladta egy a már végéhez közeledő esküvő szükségleteit.*

Ha ezt a jelet és a 600 liter bort behelyezzük a „hazugság” összefüggésébe, milyen üzenetet kapunk? Jézus olyan személy, Aki ad, biztosít, nyújt és hozzátesz, vagy Aki megfoszt, tilt és elvesz? Ad vagy visszatart? A hiány vagy inkább a bőség mennyei Adminisztrátora? E fálsi esküvőről szóló leírás utalhat-e egyáltalán olyan személyre, aki képes kijelenteni: „A kertnek egy fájáról se

egyetek!”? (1Móz 3:1).⁸ Ha Jézus első jele, az eleendő bor (Jn 1:11) a násznép szükségleteit biztosította, az Ő vére, *Jézus jeleinek vége* annál inkább bizonyítja: Isten nagylelkű! Abban leli kedvét, hogy bőséggel ad! Mindent! Itt Isten végtelen kegyelmének jelét találjuk.

Vajon itt nem csupán erjedetlen borról van szó, hanem jelképről is, mint a felházban elfogyasztott vacsorán a vér, mely elfedezi minden bűnt? *Jézus volt a teljes ÁLDOZAT.*⁹

Maradt valaki figyelmen kívül? ■

Dr. Constantin Dinu, az orvostudományok doktora

**TELJES
ÁLDOZAT
CONSTANTIN
DINU**

**A KÁNAI MENYEGZŐ
ÉS JÉZUS KERESZTÁL-
DOZATA KÖZÖTT AZ
ÖSSZEFÜGGÉST EZ
A KIJELENTÉS KÉPEZI:
„NEM JÖTT MÉG EL
AZ ÉN ÓRÁM”, AMI
A KÁNAI MENYEGZŐN
IS ELHANGZIK, MAJD
A VÉGÉN ISMÉT:
„ELJÖTT AZ Ő ÓRÁJA”.**

1. Abban az időben szokatlan volt, hogy a fiú így beszéljen az édesanyjával, viszont a szövegösszefüggésből kitűnik, hogy amikor Jézus elkezdte munkásságát, az édesanyjához való viszonyulása is megváltozott. Ő már nemcsak Mária fia volt, hanem Ő volt Isten Fia, aki küldetést kapott Atyjától. A kifejezőmód gyakori az Ótestamentumban, és a következő jelentéssel bír: *Asszony, miért mondd Nekem mindezt?* (vagy: *Miért keversz ebbe Engem? Van-e hatalmad Énrajtam?*) – ami arra utal, hogy Jézus nem a földi szülei, hanem mennyei Atyja iránti engedelmissége alapján cselekszik.

2. 1 métréta = 38–40 liter, tehát 2–3 métréta 75–115 liternek felel meg.

3. A zsidó hagyomány szerint az 1Krn 24:19 versében említett Eliásib papi család (amely a 24 papi rend egyike volt) a galileai Kánából származott. A menyegző akár József családjában is lehetett, ami magyarázatot ad arra nézve, hogy miért Máriára hárult a felügyelői szerep. Itt akár Jézus egyik testvéréről, legvalószínűbben Jakabról lehetett szó, aki Jn 21:2 szerint a kánai Nátánél lányát vette feleségül. <https://www.biblicalarchaeology.org/daily/people-cultures-in-the-bible/jesus-historical-jesus/mark-and-john-a-wedding-at-cana-whose-and-where/>

4. A vőlegénynek kellett gondoskodnia a kellő mennyiségű borról, még ha ezt a feladatot át is ruházta a ceremóniamessterre.

5. Jacopo Bassano (a fuvolás), Tintoretto (a hegedűs) és Tiziano (a vörösbe öltözött csellista), valamint Paulo Caliari önarcképe (a fehérbe öltözött térdhegedűs). <https://www.pottypadre.com/the-wedding-at-canna/>

6. Jn 13:1

7. „to pseudos” – Sigve Tonstad: *God of Sense and Traditions of Nonsense*, 292. o.

8. Sigve Tonstad: *God of Sense and Traditions of Nonsense*, 295. o.

9. „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” – Jn 3:16.

LELKI WELLNESS

A járvány és az ezzel kapcsolatos korlátozások az elmúlt két évben arra készítették az adventista egyházat, hogy missziós küldetését ne adja fel, de a módszereit alakítsa a körülményekhez. Így történt ez az idén is. Egyes gyülekezetek imaházban, fizikai jelenléttel megtartott és a közösségi média felületein közvetített sikeres evangelizációs sorozatot szerveztek, mások a személyes kapcsolatok általi bizonyoságtételre helyezték a hangsúlyt, de volt egy az összmagyarságot, sőt a román anyanyelvűeket is megszólító missziós projekt, amely mindenkinek lehetőséget nyújtott a bekapcsolódásra. Imádkozás és tanácskozás után Balla Loránd lelkipásztor, a Romániai Unió Etnikai Csoportok Osztálya igazgatójának kezdeményezése és vezetése alatt, az egyházterületek hathatós támogatásával, február 12–19. között került sor a LELKI WELLNESS című sorozatra. Az előadásokat naponta 18 órától a Speranța-Reménység TV magyar adása sugározta román feliratozással, majd 19 órától követhető volt Facebookon és Youtube-on is. A meghívott előadó a magyarországi származású dr. Szabó László lelkész volt, aki családjával együtt Németországban él, és a Fridensau Adventista Egyetemen tanít.

A sorozat hatékonyságának növelése céljából ezt megelőzően kiscsoportos missziós képzésre került sor, s egyesek a tanultakat már a sorozat alatt gyakorlatba ültették. Az előadás után többen kiscsoportban (fizikai jelenléttel vagy Zoomon, WhatsAppon) folytatták a beszélgetést az elhangzott téma kapcsán.

Mi adta az ötletet a sorozat ilyen formában való megszervezésére? Hatékony volt? Mi volt új az eddigiekhez képest?

Tanácskoztunk az egyházterületekkel, és arra a következtetésre jutottunk, hogy a krisztusi megbízatás teljesítésének semmi sem – így a járvány sem – vethet gátat. Ezért elhatároztuk, hogy igénybe vesszük a Speranța – Reménység TV, valamint a közösségi média adta lehetőségeket az Ige közlésére az érdeklődő emberek felé. Amikor dr. Szabó László lelkipásztor személyében megtaláltuk a sorozat előadóját, a vele folytatott tervezés közben született az ötlet, hogy a rövid és hosszú távú hatékonyság érdekében az előadásokat kiscsoportos utómunkával kapcsoljuk össze. Abból indultunk ki, hogy a poszt-

modern társadalomban, amelyben élünk, beszélgetésre, közösségre és társalgásra van szüksége az embereknek. A pandémia okozta bezártság fokozta az emberek igényét a barátságra és a társas kapcsolatokra. Ennek érdekében első lépésként közvetlenül az előadássorozat előtt hat alkalommal képzést tartottunk kiscsoportos miszsióra „Együtt a körben” címmel.

A legfrissebb felmérések nyomán arra a következtetésre jutottunk, hogy a Speranța – Reménység TV magyar adásainak nézettsége folyamatosan nő, és ez örömet jelent számukra. Különleges felmérést végeztünk a Reménység TV nézettségét illetően, kizárólag a sorozat hete alatt, hogy összehasonlítsuk az azelőtti nézettséggel. Az eredmények azt mutatták, hogy a nézettség jelentősen nőtt a sorozat ideje alatt. Főleg azoknak a személyeknek a száma volt jelentős, akik legalább 30 percen keresztül követték a csatornát a magyar adás ideje alatt.

A közösségi média csatornáit – Facebook, Youtube – is igyekeztünk igénybe venni, annál is inkább, mert

sok gyülekezet saját Facebook-oldalt működtet. El kell ismernem, hogy ezek enyhén hátrányos helyzetben voltak, mivel egy órával később közvetítették az eseményt a tévéhez képest, de ennek ellenére örömmel állapítottuk meg, hogy sikerült megtartani a múlt évi nézők számát. Nehézségeket észleltünk az utolsó előadás alkalmával, amikor a közösségi médián való közvetítés sajnálatos módon akadozott.

Mi volt új az eddigi sorozatokhoz képest? Dr. Szabó László előadóval megegyeztünk abban, hogy minden előadás után egy kiscsoportos beszélgetésre kerül sor. Annak érdekében, hogy ez jól működjön, egy hat alkalomból álló kiképzést szerveztünk Zoomon, amelyen több mint 300 ember vett részt. Ez is új volt. Az előadások utáni beszélgetések nemcsak újat hoztak az eddigi sorozatokhoz képest, hanem többletet is, és csodálatos sikerélmény volt sokak számára, akik részt vettek ezen. Újszerű volt a kiképzés, az előadó személye is új volt, hiszen Szabó László lelkipásztor még nem tartott nálunk online evangelizációt, de a téma megközelítése, maguk az előadások és az ezt követő kiscsoportos beszélgetések is újszerűek voltak. Sok tapasztalatot szereztünk, új csoportokat hoztunk létre, könyvet is nyomtattunk a kiscsoportos munka tananyagaként. Nagyon hálásak vagyunk

dr. Szabó László, lelkész

a Szentléleknek a sok régi és új érdeklődőért, akik velünk töltötték az estéket. (Balla Loránd, a Romániai Unió Etnikai Csoportok Osztályának igazgatója)

A következőkben az Erdélyben és a Partiumban élő adventista közösség előjárói osztják meg értékelésüket az eseményről kapcsolatosan.

Milyen volt a fogadtatása a sorozatnak az egyházterület gyülekezeteiben?

A Dél-erdélyi Egyházterület 29 gyülekezete és 6 csoportja kapcsolódott be a sorozatba, miközben a közösség Facebook-oldalán közvetítették és megosztották az előadásokat. A testvérek és a meghívott vendégek örömmel fogadták ezt a missziós programot, kiemelten értékelték az előadásokat. Mindenki valamilyen formában igyekezett kivenni a részét: meghívók kiosztásában, tájékoztatásban, online felületen való terjesztésben, stb. A témaválasztás remeknek bizonyult, a szervezés ötletesnek. Az esemény felkeltette a testvérek érdeklődését a kiscsoportos munka gyakorlása iránt, remélhetőleg a lelkesedés fenntartható lesz hosszú távon is. (Tamási Károly titkár, Dél-erdélyi Egyházterület)

A „Lelki wellness” c. sorozatot nagy lelkesedéssel fogadtuk, hiszen újszerű megközelítéssel szólította meg a gyülekezeteket, valamint a nézőket. Sikert sok lelkes testvért mozgósítani arra, hogy részt vegyen a sorozatot megelőző kiscsoportos képzésen, és felébresztette bennünk a vágyat arra, hogy a gyülekezeteket kisebb közösségekre, támogató csoportokra osszuk fel, és a sok élettelen kis közösség együtt alkosszon egy jól működő nagyot.

A visszajelzések alapján a nézők magát a „Lelki wellness” sorozatot is nagyra értékelték, mert egyszerű, mindenki számára jól követhető nyelvezetével az előadónak sikerült nagyon komoly és mélyreható, életről és halálról szóló igazságokat bemutatni. Az előadások az adventista tagokat és a nem adventista nézőket is egyaránt megszólították. Sokan érdeklődéssel követték a Speranța – Reménység TV csatornáin, főleg azok, akik rendszeresen nézik az adásainkat. Mások az internetes felületeken követték figyelemmel az alkalmakat. (Szász Károly-Zsolt titkár, Észak-erdélyi Egyházterület)

A Partiumban élő adventista közösség is örömmel fogadta az előadás-sorozatot. A „Lelki wellness” újszerű és gyakorlatias felépítése sokak számára nagyon megnyerő volt. Az előadás közben az ember szíve szinte észrevétlenül kitarult, miközben a Biblia igazságai a lelki jólét állapotát egyre vonzóbbá és elérhetőbbé tették a hallgató számára. Hálásak vagyunk Isten eddigi kegyelméért, és azért imádkozunk, hogy adjon erőt és bátorságot minél többünknek a lelki jólét szintjén megélni kapcsolatainkat, mint jó bizonyosságát annak, hogy Isten vezeti életünket. (Verebi László, Etnikai Csoportok Osztály, igazgató, Bánáti Egyházterület)

Mennyire sikerült hasznosítani a kiscsoportos kiképzést a sorozat ideje alatt? Van-e kilátás a folytatásra?

Nagyon hasznos volt a kiscsoportos kiképzés olyan szempontból is, hogy sikerült alkalmazni a felelőstársi hozzáállást. Ez sokaknak segített ugyanazt gyakorolni nem adventista, szükségben lévő személyekkel, bizalmi kapcsolatot kialakítva. A kiscsoportos kiképzést a sorozat alatt 43 csoportban hasznosították. Jelenleg 20 csoportban folytatódnak a találkozók, és újabbak is alakulófélben vannak.

Szép és áldott munka volt! Ha még lesz hasonló jellegű kiképzés, minden bizonnyal segíteni fog. Új motivációt adott, és akik bekapcsolódtak a programba, elhatározták, hogy folytatni fogják. A hatékonyságot tehát főleg a folytatásban látjuk. (Tamási Károly)

Korábban is voltak törekvések kiscsoportok alapítására, de ezek nem igazán működtek. Abban bízok, hogy hosszú távon sikerül gyakorlatba ültetni mindazt a sok jó tanácsot, amit a képzésen hallottunk, és sok résztvevőnek áldására szolgál majd.

Egyházterületünkben a vártnál sokkal kevesebb otthonban sikerült kiscsoportokban követni az előadást, de ahol ez megtörtént (Kolozsváron több helyen is), ott szép tapasztalatokról beszélnek a résztvevők. Tartós barátságok, örök életre szóló döntések születtek ezeken a helyeken, amelyek további tanulmányozáshoz, sőt, keresztleendő órák tartásához is vezettek.

Sok gyülekezeti tag vágyódik a kiscsoportos közösségekbe, de bátoratlan a kezdet. A már működő csoportok (Széken, Kolozsváron, Szilágyszentkirályon stb.) rendszeresen tovább folytatják találkozóikat, és úgy a vendégek, mint a gyülekezeti tagok erősödnek hitben, közösségben. Az is megtörtént már, hogy a gyülekezetet meglátogató érdeklődő vendéget máris meghívták egy ilyen kis csoportba, igazolva ezzel a kiscsoport létezésének célját. Nagyon remélem, hogy egy kis buzdítással egyre több gyülekezetben alakulnak hasonló kiscsoportok, míg az egész egyházat behálózzák, és a nagy test élő sejtjeiként működnek. (Szász Károly Zsolt)

Ami a tagokban különösen fokozta az érdeklődést, az a sorozatot megelőző kiscsoportos képzésnek köszönhető. A misszió e formája eddig kissé megfoghatatlan és idegen volt, de a dr. Szabó László által tartott képzésnek köszönhetően sokak előtt az áttörhetetlennek gondolt falak leomlottak, és felcsillant a kiscsoportos missziómunka valódi szépsége, elérhető és megvalósítható eredményeivel együtt. Már a sorozat alatt is volt némi próbálkozás, de inkább a jövőre nézve vagyunk bizakodóak a kiscsoportos munka hosszú távú hatékonyságát illetően.

AZ EVANGÉLIUM SZOLGÁLATÁBAN SZÁSZ ERNŐ

**A KRISZTUSI MEGBÍZATÁS
TELJESÍTÉSÉNEK SEMMI
SEM VETHET GÁTÁT.**

A Nagyváradi „Éden” gyülekezet minden este 20 órától egy Zoom-csoportban várta az esetleges érdeklődőket, ahol nagy örömről számolt be, hogy már az első alkalomtól estéről-estére csatlakozott hozzánk egy nagyszalontai hölgy, aki azóta is alig várja a szerdánként folytatódó beszélgetéseket. Egy kéttagú család örömmel mesélte, hogy szomszédjukkal együtt tekintették meg az előadásokat, a végén elbeszélgettek a hallottakról, és imádsággal zárták az alkalmat, ami különlegesen pozitívan hatott a szomszédra, hiszen eddig erről az oldalukról nem ismerte őket. (Verebi László)

Kedves Olvasó! Tekintsünk együtt bizakodva a jövő felé, azzal a reménnyel, hogy sokaknak a lelke gyógyulást nyert, feltöltődött a sorozat nyomán. Együtt a körben folytassuk az Isten által ránk bízott bizonyoságtévő munkát, és legyünk készen az Úr eljövetelére! Jézus hamar eljön! Addig is „*atyámfiai, legyetek jó egészségekben, épüljétek, vigasztalódjatok, egy értelemben legyetek, békességben éljétek és a szeretetnek és békességnek Istene lészen veletek.*” 2Kor 13:11 ■

Szász Ernő, az Élet és Egészség Kiadó magyar szerkesztőségének koordinátora

NYUGOVÓRA TÉRT » » » » »

BORBÁTH ZOLTÁN

1929. december 8. – 2022. február 13.

„*Boldogok a halottak, akik az Úrban hallnak meg... mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.*” (Jel 14:13)

Borbáth Zoltán 1929. december 8-án adventista családban született a Kovászna megyei Ozsdolán, Borbáth László és Anna hat gyermekes családjának negyedik sarjaként. Itt végezte iskolai tanulmányait, s szerető szüleivel és testvéreivel együtt élte meg az élet örömeit és gondjait, a második világháború borzalmait. Fiatalon elkötelezte magát az Úr Jézusnak, majd a Brassó melletti Méhkertben elvégezte az Adventista Teológiai Szemináriumot azzal a céllal, hogy prédikátorként szolgálja az Urat a gyülekezetben.

1958-ban házasságra lépett az egrestői Chețan Arankával. Házasságukból három gyermek született: Edit, Hajnal és Zoltán, akiket önfeláldozó gondoskodással és szeretettel istenfélelemre neveltek. Életének fénypontját családja: felesége, gyermekei és unokái jelentették. A tavaly áprilisban a felesége megpihent az Úrban, s így házasságuk 63. évében özvegyen maradt.

Száma az Úr munkája mindig prioritást jelentett, s ezért kész volt sokszor lemondani az őt és családját megillető időről is, hogy az Isten műve kárt ne szenvedjen. Alkalmazása után az akkori Kolozsvári Konferenciában a következő lelkipásztori körzetekben szolgált: Nyárádszereda, Szászrégen, Szamosújvár, Nagysármás, majd Amerikába költözése előtt a Marosvásárhelyi 2-es körzet gyülekezeteit lelkigondozta. Nyugalmazott lelkészként tovább szolgált az Egyesült Államok atlantai és chicagói gyülekezeteiben.

Az Úr üzenete, amit Ézsaiás próféta által közölt: „Ne félj, megváltottalak” (43:1) jelszóként csengett Borbáth Zoltán lelkipásztor ajkán, mert életének és munkásságá-

nak központja a Megváltó és a megváltás jó hírének megosztása volt sokak megnyerése érdekében. A megváltás üzenetét terjesztette prédikálás és személyes bizonyoságtévő által. Méltósággal és szeretettel buzdította környezetét és mindenkor hallgatóságát az Úr Jézus szavainak értelmében: „Betelt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjétek meg, és higgyetek az evangéliumban!”

Borbáth Zoltán prédikátor nem csupán a szűk családjáé, hanem a mienk is volt, az erdélyi adventista közösségé! Szolgálati éveit távozó szereteteink sírjánál vigasztalt, betegeink ágya mellett gyógyulásért imádkozott, szegényeink számára nagylelkűen gondoskodó „Tábita” volt, s a szószéki szolgálatban és a családi látogatások alkalmával lelki táplálékot osztott a lelki szegényeknek. Zoli bácsi a gyermekek, a fiatalok barátja, az idősek gyámolítója volt.

Élete végéig ragaszkodott Istenhez, az Adventista Egyházhoz, amelyhez fiatalon csatlakozott, s amelyben egy életen át szolgált, és imádkozó szívvel várta Mestere eljövetelét.

Az élet próbáit zúgolódás nélkül viselte, míg 2022. február 13-án, életének 93. évében szerető szíve megszűnt dobogni.

Temetésére az Egyesült Államokban, Chicagóban került sor, ahol földi pályafutása utolsó, több mint harminc esztendejét töltötte. Gyászoló családja a felesége mellé a feltámadás reményében helyezte nyugovóra, ahol mindketten fáradságaiktól megpihenve „várják” Jézus közeli eljövetelét.

Tisztelettel gondolunk Rá, s emlékeinkben őrizzük őt a volt munkatársak és az erdélyi adventista testvéri közösség. Az ideiglenes elválás még jobban megerősíti bennünk az Úr Jézus második eljövetele, az örökkévalóság utáni vágyat, „*ahol az Isten eltöröl minden könnyet... és a halál nem lesz többé; sem gyász*”, sem elválás. Jövel Uram Jézus! ■

Orbán János és Szász Ernő lelkipásztorok

AZ ARADI AMiCUS ADVENTISTA DIÁKEGYESÜLET

BEMUTATÁS

Az aradi AMiCUS a Bánáti Egyházterület három fiók-egyesületének egyike, és országos szinten kisebb szervezetnek számít. Célja megszólítani a keresztény diákközösséget, és minél több fiatal bevonni a tevékenységeibe.

A „Betel” Adventista Gyülekezetben gyűlünk össze minden hétfőn este nyolc órákor. A heti találkozókra különböző személyiségeket hívunk meg, akik lelki és egyéb vonatkozású kérdésekkel foglalkoznak. A sokszínűség jegyében nevelő célú összejöveteleket tartunk, amelyek során egészségügyi, történelmi és személyes fejlődéssel kapcsolatos információk hangzanak el. Találkozóinkon sosem marad el a közös imádkozás, valamint a közösségi alkalom, amelynek célja baráti kapcsolatok kialakítása.

Helyi érdekltségű tevékenységünk, a „Melegíts fel egy szívet!” nevű projekt különleges hatással volt ránk, mivel tudatosította bennünk a körülöttünk élők szükségleteit, így fogékonyabbakká tett, és arra készítetett, hogy segítséget nyújtsunk a rászorulóknak.

Országos szinten január 9. és 15. között tartottuk az AMiCUS-imahetet, „Kikelet” címmel. Az esték során lehetőségünk volt új dolgokat tanulni, egészséges életelveket meghatározni és hatékonyabb időbeosztást kialakítani, főleg most, a vizsgaidőszakban. Meghívottaink gyakorlati megoldásokkal szolgáltak. Nagy örömünkre az egyik találkozón közöttünk volt a Romániai AMiCUS országos koordinátora, Marcel Brândzanic testvér is. Az ismerkedésnek, sebezhetőségünk felismerésének és az együttérzés közösségi alkalmainak jótékony hatásuk volt, és jelentős mértékben hozzájárultak a jelenlevők lelki növekedéséhez.

Az egyetemi évek adta lehetőségeket kellőképpen kamatoztatni kell, hiszen a mennyei ígéret szerint – „Mindent szépen csinált az ő idejében” (Préd 3:11) – az egyesületünk tevékenységein való részvétel többletértéket kölcsönöz a diákéletnek. Ha eddig még nem vettél részt a tevékenységeinken, ne késlekedj! A „Gyertek, legyünk barátok!” jelmondat értelmében csatlakozz a szervezetünkhöz!

Mit jelent az AMiCUS a helybéli diákok számára?

Az AMiCUS számomra egy második család. Amikor először jöttem el, azonnal befogadtak, mindenki természetesen és barátságosan viszonyult hozzám, mintha már régóta ismernének.

Szívesen veszek részt az AMiCUS találkozóin. Számos területen segít fejlődnöm, jobban megértenem a Biblia kijelentéseit, és hozzájárul ahhoz, hogy az élethez és az emberi kapcsolatokhoz igazi keresztény perspektívából viszonyuljak. Olyan környezetet biztosít, ahol szabadon feltehetem a kérdéseimet, és nem kell félnem attól, hogy valamit elvétek, mert a társaim ott állnak mellettem, készek fölemelni és bátorítani. Mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy csatlakozzon az AMiCUS-hoz!

Ez az a hely, ahol megtanulod, hogy mit jelent az igazi barátság, ahol úgy fejlődhetsz és tanulhatsz meg új dolgokat, hogy senki sem fog ítélkezni fölötted. A különböző projekteken való részvétel segít kilépned a komfortzónádból, hogy új dolgokat valósíthass meg másokkal együtt. Felbecsülhetetlen elégtételt biztosít az a tudat, hogy a segítséggel hozzájárultál valakinek a jólétéhez.

Adelina Ciobotaru, V. éves orvostanhallgató

Számomra az AMiCUS egységet jelent, azt a helyet, ahol részem lehet szórakoztató pillanatokban is, ugyanakkor új ismereteket is elsajátíthatok. Olyan barátokra leltem itt, akikkel egyedi pillanatok élhettem át.

Dănuț Mocan, végzős jogászhallgató

Már elsőéven megtaláltam a helyem az AMiCUS Egyesületben, amely számomra a képzés, a fejlődés és a folyamatos növekedés lehetőségét nyújtja lelki téren. A különböző projekteken való tevékenységem segített legyőz-

nöm néhány félelmemet, hálásabbá tett azért, amim van, és arra készítetett, hogy erőforrásaimat másokkal is megosszam. Teljes bizonyossággal állíthatom, hogy az AMiCUS révén sikerült tartós lelki kapcsolatot kialakítanom Istennel és diáktársaimmal. Megtanultam: ha Isten hív, hogy részt vegyek egy bizonyos projektben, kétségkívül a szükséges forrásokat is rendelkezésemre bocsátja a siker érdekében.

Az AMiCUS Egyesületben különleges embereket ismertem meg, akikkel idővel barátságot kötöttünk. Sokat tanultam tőlük, hisz ők továbbra is ösztönöznek és ihletést nyújtanak számomra.

Sara-Cristina Boşca, V. éves fogorvostanhallgató

A káplán üzenete – ÉRTÉKELD, AMID VAN!

A legtöbb esetben nem igazán értékeljük az adottságainkat. A talentumok példázatában történetekhez hasonlóan velünk is meggesik, hogy

nem kamatoztatjuk azt, amink van, vagy egyszerűen figyelmen kívül hagyjuk mindazt, amit Isten a rendelkezésünkre bocsátott. Mindez már gyermekkorban kezdődik, amikor is a helyett, hogy értékelnénk a gyer-

mekéveket, szeretnénk minél előbb felnőni, hogy végre részünk lehessen a felnőtt státusszal járó előnyökben, de csak később értjük meg, hogy a felnőtté válás egyre nagyobb felelősséggel és hatalmas érzelmi szenvedéssel jár. Ezért amikor felnőttek leszünk, kezdünk nosztalgiával és vágyakozva visszatérni a gyermekkorra. Felnőtt életünket még azzal is megterheljük, hogy bánkódunk amiatt, hogy nem éltünk igazi gyermekkort, hanem igyekeztünk minél előbb felnőni. Szeretnénk legalább néhány pillanatig visszatérni a gyermekkorba, de sajnos erre nincs lehetőség. Csak az emlékek maradnak.

Hasonló veszélyek leselkednek az ifjú egyetemistára is, aki szeretné minél előbb maga mögött tudni a diákeveket, hogy végre elkezdhesse pályafutását és függetlenné váljék. Ehelyett azonban bölcsebben kellene kamatoztatnia ezeket az éveket, ki kellene használnia minden adódó alkalmat, mert ezekkel soha többé nem fog találkozni. Istentől kapott energiáit, bátorságát és képességeit a legnemesebb célokra kellene felhasználnia. Ne feledjük: a legtöbb nagy reformot és változást a történelem során ifjak valósították meg. Minden bibliai alapokkal rendelkező diáknak figyelmesen kellene megválasztania a baráti körét és mindennapi foglalatosságait. Az AMiCUS minden diákot szívesen lát, és lehetőséget kínál fejleszteni a kapcsolatát Istennel, önkéntes tevékenységekben részt venni, és szép emlékekkel gazdagodni.

„Kedves ifjak, mennyei fény ragyog az utatokra, és én azért imádkozom, hogy minél jobban kiaknázhassátok

az adódó lehetőségeiteket. Fogadjatok be és értékeljétek minden egyes égi sugarat, és akkor az ösvényetek egyre világosabb lesz egész a nagy napig” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, 32. o.).

Az idő sem vár meg, ezért kamatoztasd bölcsen azt, ami igazán fontos: a Jézussal és a körülötted élő emberekkel való kapcsolatodat! „És mindent, amit csak cselekedtek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek” (Kol 3:17).

Ebben az időszakban, amikor az egyház ifjai közt a veszteségek egyre aggasztóbb méreteket öltenek, és egyre több fiatal választja a tékozló fiú útját, „mivelhogy dobzódom az élet” (Lk 15:13), értékelni és támogatni kell azt, amit az AMiCUS Egyesület nyújt a projektjei és a tevékenységei révén az ifjú diákoknak.

Azokra a szülőkre gondolok, akik különleges lelki nyugalmat éreznek, tudva azt, hogy gyermekeik az AMiCUS találkozóin és projektjein vesznek részt, és a szervezet tagjaival ápolnak kapcsolatot. Továbbá pedig olyan arányban növekszik a szülők és a gyülekezetek értékelése is, amilyen mértékben a diákok részt vesznek a közösség életében, és az istentiszteleteken is aktívak. ■

Demeter Dezső-Róbert, az aradi és temesvári AMiCUS káplánja

**A LEHETŐSÉGEK
KIHASZNÁLÁSA**
**DEMETER
DEZSŐ-RÓBERT**

A SORS ÉS AZ EMBERI DÖNTÉSEK

Kollektív döntések és azok következményei

Ruth könyve egy olyan beszámolóval kezdődik, amely természetes körülmények között a „különfélék” címszó alá került volna. „És lőn azokban a napokban, amikor a bírák bíraskodának, éhség lőn a földön” (Ruth 1:1). Viszont Izrael népére vonatkozóan nem ez történt, mivel Mózes által Isten határozott figyelmeztetéseket küldött azokkal a következményekkel kapcsolatosan, amelyekre abban az esetben számíthatnak, ha nem engedelmesednek az isteni parancsoknak.

„Vigyázzatok azért, hogy a ti szívetek meg ne csaltassék, és el ne térjetelek, és ne tiszteljetelek idegen isteneket, és ne boruljatok le előttük. Különbö a Úrnak haragja felgerjed reátok, és bezárja az eget, hogy eső ne legyen, és a föld az ő gyümölcsét meg ne teremje; és hamarsággal elvesztek a jó földről, amelyet az Úr ad néktek” (5Móz 11:16-17; lásd 3Móz 26:18-20).

Ami pedig a kollektív lelkiség szintjét illeti a bírák idejében, arról részletesen a második fejezetben olvashatunk. Innen tallózunk néhány szöveget, amely bemutatja a hitehagyás spirálját: a büntetést, az ellenség elnyomását – az (időleges/formai) megtérést –, a bírák által kivívott győzelmet, majd az újbóli hitehagyást.

„Mert mikor bírakat támasztott az Úr nékik, az Úr maga volt a bíróval, és megszabadította őket ellenségeik kezéből a bíró egész idejére, mert megindult az Úr a panaszaikon, melyeket elnyomóik és szorongatóik miatt emeltek. De mihelyt a bíró meghalt, visszatértek, és jobban megromlottak, mint atyáik; más istenek után jártak, azoknak szolgáltak, és azok előtt hajtották meg magukat, föl nem hagytak cselekedeteikkel és nyakas magaviseletükkel” (Bír 2:18-19).

Itt tehát a klasszikus ok-okozat típusú kapcsolatrendszerrel találkozunk, ahol a kiváltó okot az isteni rendelet semmibe vétele jelenti, aminek aztán az lett a következménye, hogy a mennyei oltalom visszavonult, és elmaradt az a jólét, amit Isten megígért a választott népnek. Más szóval, Isten az éhség eszköze révén fegyelmezte népét, azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy az éhség végeredményben a bűn következménye volt. Ebben a helyzetben könnyen elképzelhető, hogy a kevés megmaradt hűségeseinek szenvednie kellett a többségi társadalom hitehagyása miatt.

Vitatható döntés...

„És elméne egy férfi a Júda Bethleheméből, hogy Moáb mezején tartózkodjék; ő meg a felesége, és a két fia” (Rut 1:1). Figyelemreméltó, hogy a később Betlehemnek nevezett város eredeti neve Efrata volt, aminek jelentése: *termékenység*. Különbö a két megnevezés értelmezési szempontból közel áll egymáshoz, mivel a Betlehem név jelentése: *a kenyér háza*.

A bibliai szöveg tehát keserű iróniával szolgál. Elhagyni a Kenyér házát a jólét keresése érdekében? És hová menni? A Moáb földjére, azon nép közé, amely vérferőtözésből született (1Móz 19:36-37), és Bálám átkával próbálta legyőzni a Kánaán felé tartó izraelitákat, utána pedig féktelen életmóddal megromlani őket? A moábiták szinte teljesen kipusztultak az izraelitákkal vívott harcok során, később azonban, amikor „szolgáltak az Izrael fiai Eglont, a Moáb királyát tizenkilenc esztendeig” (Bír 3:14), Isten népének adóz ellenségei voltak.

Erről a népről így rendelkezett Isten Mózesnek: „Az Ammoniták és Moábiták se menjenek be az Úrnak közösségébe; még tizedízig se menjenek be az Úrnak közösségébe, soha örökké!” (5Móz 23:3). És itt nem etnikai vagy bármiféle más diszkriminációról van szó, hanem a gonosszal való társulás tiltásáról, amelyről Dávid is írt: „Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül” (Zsolt 1:1), Salamon pedig ekképpen: „A hitetleneknek útjára ne menj, se ne járj a gonoszok ösvényén” (Péld 4:14).

Túl azonban az imént említett történelmi és földrajzi körülményeken, a kérdés igencsak időszerű, különösen a személyi mozgásszabadság kontextusában, miután országunk az európai gazdasági és politikai család tagjává vált. Hová menjünk dolgozni? Mit fogunk ott csinálni? De főleg az a kérdés, hogy valódi szükséglet-e a költözés?

**TANÁCSKOZÁS
ISTENNEL
DAN
CONSTANTINESCU**

**KIKÉRJÜK ISTEN VÉLEMÉNYÉT
MINDEN KÉRDÉSBEN, MIELŐTT
DÖNTENÉNK? KÉSZEK VAGYUNK
ALÁVETNI MAGUNKAT AZ Ő AKARATÁNAK, BÁRMI IS A TERVE?**

Egyesek mindig Ábrahám példáját hozzák fel, aki az éhség elől Egyiptomba menekült. Ez igaz, viszont Isten embere, akinek meg lett ígérve, hogy „áldás lesz”, a fáraó udvarában nem a legelőnyösebb benyomást keltette. Miközben a Biblia feljegyzí, hogy vállalt száműzetésekor Ábrahám „igen gazdag vala barmokkal, ezüsttel és arannyal” (1Móz 13:2), addig az egyiptomi uralkodó udvarában csupán egy hazug hébernek kijáró hírnevet szerzett.

A fenti kérdéseket kibővíthetjük – Milyen szakmát válasszak magam vagy a gyermekeim számára? Hová küldjem őket iskolába? –, viszont mindenik kérdés egyetlen nagy kérdés körül forog: Döntéseink előtt kikérjük-e Isten véleményét? Készek vagyunk alávetni magunkat az Ő akaratának, legyen az bármi is? Bízunk abban, hogy ilyen körülmények között még mindig vonatkozik ránk az ígélet: „Aki igazságban jár... az magasságban lakozik, kőszálak csúcsa a bástyája, kenyerét megkapja, vize el nem fogy” (Ésa 33:15-16)?

... és következményei

A Rut 1:2 versében említett összes név közül csak a családfő, Elimélek nevének állnak meg, melynek jelentése: *az én Istenem a király*.

Ismerve azt, hogy a bírák idejének utolsó szakaszában tanúi lehetünk a teokráciáról a monarchiára való átérés folyamatának, a zsidók közül némelyek feltehetően már fontolgatták, hogy talán a saját nemzetségükből nevezzenek ki királyt. Ezt figyelembe véve megjegyzendő a fiú szüleinek kegyessége, akik határozott módon azok mellett foglaltak állást, akik Izrael egyedüli királyaként magát Istent ismerik el.

A bibliai leírás folytatása egyfajta ítélethirdetés, vagy inkább kivégzés: „És eljutának Moáb mezejére, és ott valának. Meghala pedig Elimélek a Naómi férje, és marada ő és az ő két fia” (Rut 1:2-3). Bizonyára ez a legnyilvánvalóbb leírása az emberi tervek sebezhetőségének. Erről beszél Jakab apostol is: „Nosza, immár ti, akik azt mondtátok: Ma vagy holnap elmegyünk ama városba, és ott töltünk egy esztendő, és kalmárkodunk, és nyerünk; akik nem tudjátok, mit hoz a holnap: mert micsoda a ti életetek? Bizony pára az, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik” (Jak 4:13-14).

További rossz döntések

Ha tiszteletben tartjuk a bibliai kronológiát – és nincs okunk figyelmen kívül hagyni azt –, a két fiú apja halála után kötött házasságot: „Moábita leányokat vőnek feleségül; az egyiknek neve Orpa, a másinak neve Ruth. És ott lakozának közel tíz esztendeig” (Rut 1:4). A szülői tekintély hiánya, az engedékeny anyai magatartás, az idegen országban való lét szintén felhozható az isteni előírások figyelmen kívül hagyásának okaként. „Sógorságot se szerezz ő velük, a leányodat se adjad az ő fiuknak, és az

ő leányukat se vegyed a te fiadnak; mert elpártoltatja a te fiadat én tőlem, és idegen isteneknek szolgálnak” (5Móz 7:3-4).

A bibliai történelem számos esetben mutatja be a házastársak valamelyikének bálványimádását, vagy a bálványimádó környezetet, ahonnan az illető származott, ugyanakkor azokat a szörnyű következményeket is, amelyeket ezek a családi kapcsolatok terén okoztak. Itt említjük meg Jákobot és Rákhelt (a házi bálvanyaival), Sámson és filiszteus feleségét (utána pedig Delilát), Dávidot és Mikált (egy másik „házi bálvány”-gyűjtőt), Salamont és a feleségeit, akik „elhajták az ő szívét az idegen istenek után” (1Kir 11:4), Akhábot és Jézabelt, és folytathatnánk a felsorolást.

Az biztos, hogy a házasság után eltelt tíz év alatt a két családban elmaradt a gyermekáldás. Noha a Szentírás nem pontosít e tekintetben, nyilvánvalóan gyanús egybeeséssel állunk szemben, ami arra enged következtetni, hogy a meddőség a mózesi törvények semmibevételének volt a következménye.

Sőt mi több, az idegen országban tartózkodás, amelyvel kapcsolatosan Elimélek családja oly nagy reményeket táplált, végül drámai fordulatot vett: „Meghalának ők is mind a ketten, Mahlon is, Kiljon is, és marada az asszony az ő két fia és férje nélkül” (Rut 1:5). A zsoltáros szavai jutnak eszembe: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon annak építői. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáz az őríző” (Zsolt 127:1).

Nehéz döntés

Habár Naómi hazatérési szándéka a kudarc egyfajta beismerését is jelentette, mégis úgy tűnik, hogy az isteni akarat szempontjából helyesen döntött. „Felkele azért ő és az ő menyei, és ő visszatére Moáb mezejéről; mert hallotta vala Moáb mezején, hogy meglátogatta az Úr az ő népét, hogy adjon nekik kenyeret. És kiméne arról a helyről, ahol volt, és vele a két menyje. És menének az úton, hogy visszatérjenek Júda földjére” (Rut 1:6-7).

Noha az államszerveződés formáitól eltérően a teokrácia nem feltétlenül egy területhez köthető, hanem inkább a terület lakosaihoz, érdekes megfigyelni, hogy Isten az Ő népét Júdában „látogatta meg”, és nem Moáb földjén, ami ismételt hangsúlyozza, hogy Elimélek lezármazottai nem ott éltek, ahol kellett volna.

A legtöbb bibliamagyarázó nagy hangsúlyt fektet az asszony nemes jellemére, aki nem igényli azt a törvényes támogatást, ami kijárna neki a menyei részéről: „És monda Naómi az ő két menyének: Menjetek, térjete vissza, kiki az ő anyjának házához. Cselekedjék az Úr irgalmaságot veletek, amiképpen ti cselekedtetek a megholtakkal és én velem!” (Rut 1:8). Ugyanezt a feltevést látszik erősíteni a fiatalasszonyok első reakciója is: „Nagy felszóval sírának. És mondák néki: Bizony mi veled együtt térünk a te népedhez!” (Rut 1:9-10).

Minden okunk megvan azt hinni, hogy magatartásukat inkább a pillanat érzelmi feszültsége vezérelte, amit csak felerősített a közösen átélt nehézség, hiszen mindannyian egyazon család özvegyei voltak. Még a környező népek között is élt a hagyomány, miszerint a két fiatal özvegynek követnie kell az anyóst, és azt a támaszt kell nyújtaniuk neki, amit megkapott volna a faitól.

Orpa végül lemond kezdeti lelkesedéséről, és enged Naómi kérésének, ami a Megváltó azon válaszára emlékeztet, amit az írástudónak adott: „Nem messze vagy az Isten országától” (Mk 12:34).

A Naómi lelki tapasztalatainak valódiságával kapcsolatos első kérdőjelek akkor fogalmazódnak meg bennünk, amikor azt tanácsolja Ruthnak, hogy kövesse Orpa példáját: „Ő pedig monda: Ímé a te sógorasszonyod viszatért az ő népéhez, és az ő isteneihez, térj vissza te is a te sógorasszonyod után” (Ruth 1:15). Akárhogyan is olvasnánk, itt báványimádásra buzdítja őket. Mózes ennek épp az ellenkezőjét tette, amikor felszólította apósát: „Monda pedig Mózes Hóabának, aki fia vala a Midiánból való Reuélnak, a Mózes ipának: Arra a helyre indulunk mi, amely felől azt mondta vala az Úr: néktek adom. Jer el velünk, és jól teszünk veled, mert az Úr jót ígért Izráelnek” (4Móz 10:29).

Vagy például, amikor Filep megosztotta örömét a barátjával, a szintén jövendőbeli tanítvánnyal: „Találkozik Filep Nátánaellel, és monda neki: Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názareti Jézust, Józsefnek fiát” (Jn 1:46).

Naómi látszólag önmaga ellen érvelt, amikor arra kérte a menyeit, hogy ne tegyenek eleget a kötelességüknek. Ennek talán az lehetett az oka, hogy a családja nem tartotta tiszteltben Mózes törvényét, és e tekintetben a bizonyítékot maga a két moábita asszonynak a családban való jelenléte jelentette. Naóminak nem igazán volt kenye az a fajta megtérő lelkület, amiről később Salamon beszél: „Aki elfedezi az ő vétkeit, nem lesz jó dolga; aki pedig megvallja és elhagyja, irgalmasságot nyer” (Péld 28:13).

Naómi az áldozat szerepét vállalja fel, de közben nem így tesz a helyzetét kiváltó okokat illetően. „És ő monda nekik: Ne hívjatok engem Naóminak, hívjatok inkább Márának, mert nagy keserűséggel illetett engem a Mindenható! Többedmagammal mentem el, és elárvultan hozott vissza engemet az Úr. Miért hívnátok hát engem Naóminak, holott az Úr ellenem fordult, és a Mindenható nyomorúsággal illetett engemet?” (Rut 1:20-21).

És furcsa mód, későbbi jobb anyagi helyzetét is annak a Ruthnak köszönheti, akit arra bátorított, hogy térjen vissza az ő isteneihez.

Teljes szívből fakadó döntés

Naómi belső vívódásaival ellentétben Ruth válassza többet jelent a helyi szokásokhoz való igazodásnál.

„Ruth pedig monda: Ne unszoldj, hogy elhagyjalak, hogy visszaforduljak tőled. Mert ahova te mégy, oda megyek, és ahol te megszálpsz, ott szállok meg; néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármít, hogy csak a halál választ el engem tőled” (Ruth 1:16-17).

Elizeus is a hűségnek ugyanezt a válaszát adta Illés prófétának: „És monda Illés Elizeusnak: Maradj itt, kérek, mert az Úr Béthelbe küldött engem! És felele Elizeus: Él az Úr, és a te lelked, hogy el nem hagylak téged!” (2Kir 2:2, 4, 6).

Ez mindeneken túl egy vívódó lélek kifejezett vágya, aki az igaz Istentől, Izrael Istenétől vár segítséget úgy, ahogy azt a zsoltáros is feljegyzi: „Mert segítségem voltál, és a te szárnyaidnak árnyékában örvendeztem” (Zsolt 63:8).

Az sem véletlen, hogy Ruth jövendőbeli férje, Dávid egyik elődje, ugyanazt a szemléltetést használja, amikor az izraeliták Istenének, Jehovának az áldásáért könyörög, Akit Ruth is Istenül fogadott, hiszen csak az Úr adhat neki méltó jutalmat. „Fizessen meg az Úr a te cselekedetért, és legyen teljes a te jutalmad az Úrtól, Izráelnek Istenétől, akinek szárnyai alatt oltalmat keresni jöttél” (Ruth 2:12).

Az Úr pedig nem késlekedik válaszolni egy tiszta és őszinte szív szükségleteire. Boáz és Obed révén helyreáll a családi élet, jólétet ad nekik, amihez az is hozzátartozott, hogy Dávid, majd Jézus is ebből a nemzetségből származott.

* * *

Nyilvánvaló, hogy e világ viszonyosságai nem fognak elkerülni, legyen szó akár múltbeli döntéseink következményeiről, akár általánosan a bűn kihatásairól. Maga az Üdvözítő figyelmeztetett: „Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békeségetek legyen én bennem. E világon nyomorúságotok leszen, de bízzatok: én meggyőztem a világot” (Jn 16:33).

Feltevődik a kérdés: Mi (vagyis te és én) hogyan viszonyulunk az élet történéseihez?

A múltban az egyedüli megoldást Isten Fiának keresztáldozata jelentette. A jelenben azonban, de különösen a jövőre vonatkozóan, a döntést nekünk kell meghoznunk. Más szóval, sorsunk a kezünkben van. Erre utal Józsué tanácsa is: „Válasszatok magatoknak még ma...” (Józs 24:15) ■

Dr. Dan Constantinescu,
teológus, a gazdaságtudomány doktora

A HIT BAJNOKAI

Annakokáért mi is, kiket a bizonyságoknak ily nagy fellege vesz körül, félretéve minden akadályt és a megkönyékező bűnt, kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdő tért. Nézvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére, Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett, s az Isten királyi székének jobbára ült” (Zsid 12.1-2).

Az ótestamentumi szertartásokból átvett képek után – mint a papság vagy a szentély – a Zsidókhoz írt levél végén találkozunk egy a sport világból átvett pogány elemmel. Az atlétikai verseny itt a levelet olvasó személy lelki fejlődésének keretévé lép elő.

Minden idők legismertebb sporteseménye, az olimpiai játékok Zeusz Görögországában jelentek meg. Zeusz a maga során több más istenség patrónusa volt. Az ifjak előtte és az ő tiszteletére fitogtatták az erejüket és képességeiket, amikkel az istenség felruházta őket. A játékok eredetét titokzatosság övezi. Van néhány feltételezés arra vonatkozóan, hogy egyáltalán mi volt a görögök célja a versenyek megrendezésével. Az egyik ilyen hipotézis szerint az olimpiai játékokat Kr. e. a IX. században rendezték meg először, amikor a görög államokban súlyos belső harcok dúltak. Ekkor Iphitosz, Élisz királya Delphoiba utazott, hogy egy jóstól megtudakolja, miként óvhatná meg népét a háborútól és a fosztogatástól. A jós megadta a választ: „Rendezd meg a játékokat, így kedveskedj az isteneknek.” Lehet, hogy erre gondolt a kínai elnök is, amikor arra kérte Oroszország elnökét, hogy ne az olimpiai játékok idején támadja meg Ukrajnát.

A bajnok vadolajfa leveleiből készült koszorút kapott, a kezébe pedig pálmaágat adtak. Később komolyabb ju-

talmakat is osztottak. Athénban például az államkincstárból folyósított életjáradék is dukált a bajnoknak. A Zeusz tiszteletére szervezett játékok egyre több városban váltak népszerűvé, sőt, Görögország egyesítéséhez is hozzájárultak.

A sportvetélkedők nem sokkal Jézus születése előtt jutottak el Júdeába. „Nem tudjátok-é, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat?” (1Kor 9:24). Ennek a szokásnak Heródes vetett véget, és olyan versenyeket vezetett be, amelyek némileg hasonlítottak az olimpiai játékokra, viszont ötvenente kerültek megrendezésre, immár Cézár tiszteletére, aki egyfajta istennek tartotta magát. Ráadásul nemcsak az első helyezett kapott jutalmat, hanem a második és a harmadik is. Júdeában az első ilyen versenyeket Kr. e. 12-ben és 8-ban rendezték meg (Josefus Flavius: *A zsidók harca a rómaiak ellen*, 94. o.).

Fussuk meg... – buzdít a levél szerzője. A maratoni futást a modern korban vették fel az olimpiai sportágak közé annak a katonának a tiszteletére, aki elvitte Athénba a görögök perzsák feletti győzelmének hírét. Miután hírrül adta a diadalt, a kimerüléstől és a kapott sebektől holtan rogyott össze. Nem tudni, hogy ez valóság-e vagy csupán legenda, viszont fennmaradt az évezredek során, és mindenképpen ösztönző példaként szolgál.

Keresztény hatékonyság

A teljesítménysportra igencsak odafigyel a közvélemény. Itt a kulcsszó a teljesítmény, a hatékonyság. A hatékonyságnak kellene meghatároznia a keresztény ember minden cselekedetét. „És valamit teszten, lélekből csele-

kedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek” (Kol 3:23). Ha sokkal hatékonyabbak lennénk az istentiszteleteinken, eredményesebb missziómunkát végeznénk és nem tetszelegnénk az áldozat szerepében, akkor nem esnénk a különbnél különb kifogások hálójába.

Hogyan válhatsz hatékony kereszténnyé? Tulajdonképpen teljesítmény nélkül nincs üdvösség. Nemcsak a Zsidókhoz írt levél, hanem az egész Szentírás ezt igazolja. Valóban elszomorítóan hangzik, de ez az igazság. Menekülése érdekében Noé egy hatékony hajót épített. Ha a deszkákat nem rögzítette volna tökéletesen egymáshoz, az emberi faj kihalt volna.

Góliáttal vívott csatájában Dávid a marathóni görögökhöz hasonló hőssé vált. Ám ez nem volt egyedi eset az életében. Folyamatosan gyakorolt, a legapróbb részletekig készült rá. „Áldott az Úr, az én kőváram, aki hadakozásra tanítja kezemet és viadalra az én ujjaimat” – jelentette ki a 144. zsoltár első versében. Isten elfogad úgy, ahogy vagy, de olyanná akar tenni, amilyen Ő! Ennél kevesebbet nem fogad el! Ő a Szerző, aki irányítja a „versenyfutást”. Nem fentről figyel, nem a páholyból néz, hanem veled együtt szalad a pályán.

Mi az, ami megköörnyékez bennünket?

A sportfelszerelés fontos, ezért le kell vetni mindazt, ami akadályozhat az előrehaladásban, és a levetett ruházatot megfelelővel helyettesíteni. Ez a kifejezés utal továbbá a test fölösleges zsírrétegére is, amely megakadályozhat a helyes légzésben és mozgásban, így elmaradhat a várt eredmény. A sportolók felkészülésében kulcsfontosságú a testsúly ellenőrzés alatt tartása és a versenyhez megfelelő testalkat kialakítása. Nemcsak a hatékonyság, hanem a szép kinézet is elvárás. Képesség, magatartás, magasság – mindezek lehetnek akár a pódium lépcsőfokai is, amelyre fölállsz, hogy átvedd a koronát. Harcot kell vívni a saját testünkkel, a gondolatainkkal és a magatartásunkkal, amelyek megakadályozhatnak a teljesítmény elérésében. Komoly lelki fegyelem nélkül nincs győzelem.

Egy hely a lelátón

A „néző” kifejezés helyett itt a „tanú” szóval találkozunk, amely egyenértékű a „vértanú” kifejezéssel. A tanú saját érzelmeinek szűrőjén át figyel az eseményeket. A vértanú pedig már átélte egy bizonyos helyzetet, és mélyebben képes megérteni az eseményt. Ez utóbbiak alkotják annak a versenynek a nézőseregét, amelynek szereplői vagyunk. A jutalom pedig egy belépő. Ezek a nézők igazságos ítélőképeséggel rendelkeznek, ugyanakkor a jelenlétük bátorítóan hat. Ők ismerik a legjobban a próbákat és a veszélyeket.

Miközben egyre közelebb kerülsz a végcélhoz, megfordulhat a fejedben a feladás gondolata. Ilyenkor ajánlott ránézni a nagy Bajnokra. Jézus a legnagyobb Győz-

tes. A legszebb része a dolognak az, hogy Ő folyamatosan részt vesz a versenyfutásban, nem a nézőtérről figyel. Noha már megnyerte a versenyt, mégis megígérte, hogy az utolsó versenyzővel is végig szaladja a tiszteletkört. Ha elesel, fölemel, karjaiba vesz és veled szalad, végül pedig a nyakadba akasztja a jutalmat.

Bajnokunk a Gecsemáné kertjében vért verejtékezett. Ahogy telt az idő, ezek a cseppek egyre nagyobbak és egyre súlyosabbak lettek. Ma sem áll meg a versenyfutásban. Megéri tekintetünket az előttünk haladó Bajnokra szegeznünk, mert tekintetében felhívást találunk, hangja pedig támaszt és erőt nyújt a futáshoz.

Az igazi különbség az edzés folytán mutatkozik meg

Az ókori játékokon, mielőtt bemutatkozhattak a nézőknek, minden versenyzőnek Zeusz szobra előtt eskütétellel kellett bizonyítania, hogy az utóbbi tíz hónapot edzéssel töltötte.

Az élet, beleértve a lelki életet is, két síkon zajlik – személyes és közösségi síkon. Néha hívást érzünk, hogy becsukjuk magunk mögött az ajtót, és imádkozzunk Atyánkhoz, aki titkon lát bennünket. De szintén itt olvashatunk arról az emberről, aki a világ világossága, és akit mindenkinek látnia kell. És ez mindenkire érvényes.

Bármilyen sokat is eddzen a sportoló, nem biztos, hogy elnyeri az aranyérmet. Az viszont biztos, hogy aki nem készül a versenyre, az semmit sem fog nyerni. Csak a kemény, kitartó, a nézők számára láthatatlan munka teszi lehetővé, hogy jó helyezést érjen el. A győzelemhez szükség van helyes magatartásra, lélekjelenlétre, kitartásra, íhletésre, odafigyelésre és olyan erőforrásra, amelyre általában nem gondolunk a csendes pillanatokban.

Nem szégyen bajnoknak lenni

Aki legalább egyszer foglalt már helyet egy stadion lelátóján, tudja, hogy a nézők a kedvenc csapatuk biztatása közben néha minden jóérzést mellőzve gyalázzák, szidják az ellenfél játékosait. Csakhogy egy igazi sportoló sosem hagyja magát befolyásolni az erőszakos megnyilvánulásoktól.

Jézus azonban a szégyent is megszégyenítette: kémkedtek utána, rosszindulatúan beszéltek róla, leköpték, gúnyolták, mégis végigfutott a pályán, ahol végül a kereszt, a legelvetemültebb gonosztevőknek kijáró, gyalázatos büntetés várt rá. Csak a szeretet nyújthat elegendő támaszt ilyen támadások közepette, csak a szeretet képes szárnyakká változtatni fogyatékoságainkat, hogy végül elnyerhessük a jutalmat. ■

HATÉKONY KERESZTÉNYSÉG MUGUREL ASAFTÊI

A HATÉKONYSÁGNAK
KELLENE MEGHATÁROZ-
NIA A KERESZTÉNY EMBER
MINDEN CSELEKEDÉTÉT.

Mugurel Asaftêi, a Moldovai Egyházterület titkára

AZ EGÉSZSÉG ISTEN AJÁNDÉKA, AZ EMBER FELELŐSSÉGE

A CSALÁDNAK,
AZ EGYHÁZNAK,
A BARÁTI KÖRNEK
ÉS A TÁRSADA-
LOMNAK KIEMELT
FONTOSÁGOT
KELL TULAJDONÍ-
TANIA AZ EGYÉN
ÉS A KÖZÖSSÉG
EGÉSZSÉGÉNEK.

Szeretett barátom, kívánom, hogy mindenben jól legyen dolgod, és légy egészséges, amint jó dolga van a lelkednek” (3Jn 2).

Az egészség nem a betegség vagy a fogyatékos-ság hiányát, hanem az egész szervezet jólétét, az emberi test összes szervének az isteni terv alapján való működését jelenti. Az embert Isten a követ-kezőképpen alkotta meg: „És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehelt vala az ő orrába életnek leheletét. Így lőn az ember élő lélekke” (1Móz 2:7).

Vagyis: test (a föld porából) + élet lehelete (Is-tentől) = élő lélek.

Ennek tudható be a szoros kapcsolat a lelki és a testi jólét között.

Kinek kell vigyáznia az egészségünkre? Első-sorban mindenkinek a maga egészségére kell vi-gyáznia, másodsorban pedig a családnak, az egy-háznak, a baráti körnek és a társadalomnak ki-emelt fontosságot kell tulajdonítani az egyén és a közösség egészségének.

Különösen fontos szerepük van a szakirányú végzettséggel rendelkező személyeknek, az orvo-soknak és az ápolóknak. Nagy felelősséggel tár-suló küldetés hárul rájuk, amelynek a legmaga-sabb szinten kell eleget tenniük, elméjüket a jó-tettekre utaló mennyei felszólításnak kell megvi-lágítania.

Az orvosnak nemcsak a betegség felismeré-sére és a kezelésre kell korlátoznia a munkáját, ha-nem az egészséges életelvek népszerűsítése révén a megelőzésre is összpontosítania kell. Olvasha-tunk erről ihletett írásainkban:

„Az igazi orvos egyben nevelő is. Tudja, hogy nemcsak a közvetlen gondozása alatt álló betege-kért felelős, hanem a társadalomért is, amelyben él. Ő mind a fizikai, mind az erkölcsi egészség őre. Nemcsak a betegek kezelésének helyes módsze-reit igyekszik megtanítani, hanem a helyes szoká-sok gyakorlására is bátorít, és terjeszti a helyes el-veket” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 125. o.).

Szeretete folytán Isten az embert a tö-kéletesség példaképére teremtette. „És monda Isten: Teremtünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz 1:26).

Az embernek egészséges testet adott, amely lehetővé teszi, hogy tevékenyen végezze földi küldetését, és amely révén örvendhet az Atya által számára felkínált áldásoknak.

Minden embernek legfőbb kötelessége megőrizni szervezete épségét és jó mű-ködőképességét. Az egészség megőrzése nemcsak azt jelenti, hogy időnként fel-keressük az orvost, hogy felállítsa a diag-nózist, és az adódó betegségekre kezelést írjon fel, hanem egészséges életvitelt is jelent, ami azt feltételezi, hogy olyan élet-móddal előzzük meg a betegséget, amely tiszteletben tart néhány nagyon egyszerű szabályt az étkezéssel, a mozgással, a víz-zel, a levegővel, a pihenéssel és a munká-val kapcsolatosan.

Hol találjuk azokat az előírásokat, amelyek megvédene a betegségektől? Kinek áll a leginkább jogában tanácsot adni az emberi szervezet működésére vonatkozóan?

Annak, aki megteremtette, azaz Istennek.

Isten tökéletesnek teremtette Ádámot és Évát, elhelyezte őket az Édenben, hogy dolgozzák és gondozzák a kertet, azaz aktív életet éljenek Isten szolgálatában, a fentről jövő erő révén jót tegyenek, megőrizték szívüket Sátán befolyásától, valamint őrizkedjenek a semmittevéstől és a bármilyen túlzástól. Ezt az utat kell járnunk testi és lelki beteljesülésünk érdekében. Jézus Igéje életadó, és a keresztyén ember az isteni tanácsokat megfogadva él.

„És monda Isten: Ímé néktek adok minden maghozó fűvet az egész föld színén, és minden fát, amelyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledelül” (1Móz 1:29).

Gyermekei jóléte érdekében a Teremtő a föld termésére, pontosabban gabonafélékre, zöldségekre, gyümölcsökre, diófélékre épülő étrendet írt elő. Ebben a témában nagyon sok lenne a mondanivaló, ezért most nem szeretnék részletesen kitérni rá, viszont hangsúlyoznám, hogy szerető Istenünk rengeteg csodás dolgot hagyott számunkra a természetben, amelynek nemcsak betegségmegelőző, hanem gyógyító hatása is van.

Ha csak egyetlen különleges értékkel bíró terményt kellene említenem, amely az egészségünkre jótékony hatással van, és amely bárki számára hozzáférhető, akkor habozás nélkül a közismert fokhagymát említeném.

Sem a hely, sem az idő nem alkalmas arra, hogy részletesen beszéljünk róla, viszont nem is annyira csodálatos tulajdonságait hangsúlyoznám, mint inkább azt, hogy ha tényleg szeretnénk elérni, hogy jótékony hatással legyen a szervezetünkre, akkor nyersen, természetes formában kell fogyasztanunk, úgy, ahogy Isten hagyta ránk. Nincs tehát szükség vegyi- vagy hőkezelésre. Pontosan így kell eljárunk a lelki táplálékkal is, ami közvetlenül Fentről származik, az Isten által rendelt eszközök révén, melyek közül a legfontosabb a Biblia, amit úgy kell elfogadnunk, ahogy van, és a Szentlélek vezetésére hagyatkozva óvakodnunk kell az emberi bölcselkedés okozta változtatásoktól, ferdítésektől.

Ugyanakkor ha szeretnénk, hogy a fokhagyma tartósan fejtsse ki hatását egészségünkre, folyamatosan, kellő mennyiségben kell azt fogyasztanunk. Így van ez az Istennel való kapcsolattal is, aminek nem szabad időszakosnak lennie! Nemcsak akkor kell megtapasztalnunk, amikor elmegyünk

a gyülekezetbe! Folyamatosan használnunk kell az „égig érő létrát”, hogy a Szentlélek elvégezhesse bennünk a kizárólag Jézus Krisztus ereje által megvalósítható tökéletességet, és nemcsak a hetedik napon, hanem minden nap. Szüntelenül hetednap adventistáknak kell lennünk!

Az egészség megőrzésnek elvei közül az egyik legfontosabb a mértékletesség, a mértéktartás. Például: az étkezési túlkapásokkal elaltatjuk a lelket, így lassan kialszik a kapcsolatunk Istennel.

„De vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és ez élet gondjainak miatta, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap” (Lk 21:34).

Másfelől óvakodnunk kell attól, hogy túlzott szenvedéllyel védjük az egészségünket, mert így az a téves fel fogás alakulhat ki bennünk, hogy az egészségügyi elvek tiszteletben tartása hozza meg számunkra az üdvösséget.

A világegyetemben az egyedüli Üdvözítő Isten Báránya, ezért szívünk legfőbb foglalatossága legyen az, hogy átadjuk Neki az életünket. Ha meg tesszük, maga a Menny lesz egészségünk kiapadhatatlan forrása.

Ha megtartjuk Isten parancsolatait, és a Szentlélek vezérel, akkor Jézus, a nagy Orvos eltávolít belőlünk minden betegséget, és békét, boldogságot hoz a lelkünkbe.

„Ha pedig engedelmeskedtek a végzéseknek, és megtartjátok és teljesítitek azokat: az Úr, a te Istened is megtartja néked a szövetséget és irgalmasságot, amely felől megesküdött a te atyáidnak. És szeretni fog téged, és megáld és megsokasít téged; és megáldja a te méhednek gyümölcsét, a te földednek gyümölcsét: gabonádat, mustodat és olajodat; teheneid fajzását és juhaidnak ellését azon a földön, amely felől megesküdött a te atyáidnak, hogy néked adja azt. Áldottabb leszel minden népnél; nem leszen közötted magtalan férfi és asszony, sem barmaid között meddő. És távol tart az Úr te tőled minden betegséget és Egyiptomnak minden gonosz nyavalyáját, amelyet ismersz; nem veti azokat te reád, hanem mindazokra, akik gyűlölnék téged” (5Móz 7:12-15).

„Vajha figyelmeztél volna parancsolataimra! Olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai” (Ésa 48:18).

Napjainkban kísértést érzünk, hogy a Covid-19 világjárványt a végidővel, az oltást pedig a fenékvad bélyegével társítsuk, és különféle álprofetikus számításokat és kitalációkat hangoztassunk.

HASZNÁLATI UTASÍTÁS HORAȚIU SABIN PAPIU

HOL TALÁLJUK AZOKAT AZ ELŐÍRÁSOKAT, AMELYEK MEGVÉDENEK A BETEGSÉGEKTŐL? KINEK ÁLL A LEGINKÁBB JOGÁBAN TANÁCSOT ADNI AZ EMBERI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓAN? ANNAK, AKI MEGTEREMTETTE, AZAZ ISTENNEK.

Ez nem helyes, mivel az idők végét nem Sátán és alattvalói ténykedései hozzák el – akár háborúk, akár járványok formájában –, hanem Isten az, Aki mindent igazgat. Ő munkálkodik az emberek között!

„Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről: meglássátok, hogy meg ne rémüljete; mert mind ezeknek meg kell lenniük. De ez még nem a vég. Mert nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen; és lesznek éhségek és döghalálok és földindulások mindenfelé. Mindez pedig a sok nyomorúságnak kezdete” (Mt 24:6-8).

A vég tehát akkor jön el, amikor Isten eldönti. „És az Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, biznyságul minden népnek; és akkor jó el a vég” (Mt 24:14).

De figyelem: két következtetést vonhatunk le ebből!

1. Az igazi evangéliumot Isten aláztos, kegyelemmel és szeretettel teljes szolgálai fogják hirdetni, nem a gőgös laodiceaiak, akiknek szolgálata nem tükrözi Isten valódi jellemét.

2. A bibliai igazságnak el kell jutnia a föld minden nemzettségéhez.

Kérjük a mi Urunk Jézus Krisztusunkat, hogy tisztítson meg, és tegyen méltókká erre a feladatra, mivel a vég valóban közel! Várakozó egyházát tegye szeplőtelen és sömörögzés nélküli isteni intézménnyé, amely kész lesz fogadni Őt az ég felhőin.

Ami pedig a világjárványt, az egészséget és a gyógyítást illeti, hagyatkozzunk a Szentlélekre, Aki majd megmutatja az Utat, az Igazságot és az Életet, hogy a Fedhetetlenség Napjának sugari meggyógyíthassák testi és lelki sebeinket.

„És feltámad néktek, akik félitek az én nevemet, az igazságnak napja, és gyógyulás lesz az ő szárnyai alatt, és kimentek és ugrándoztok, mint a hizlalt tulkok” (Mal 4:2). Ámen! ■

Dr. Horațiu Sabin Papiu, sebész főorvos, egyetemi tanár, az orvostudományok doktora

EGYÜTT A KÖRBEN – kiképzés a kiscsoportos misszióra

Zoomon, hat különleges misszióra való félkészülési alkalomban volt része az erdélyi és partiumi magyar adventista közösségnek 2022. január 16. és február 6. között. Erre az alkalomra könyv is megjelent „Együtt a körben” címmel a bukaresti és budapesti adventista kiadók gondozásában. A kiscsoportos misszióra felkészítő program szervezője és házigazdája Balla Loránd lelkipásztor, a Romániai Adventista Unió Etnikai Csoportok Osztályának igazgatója volt, meghívott előadója pedig a magyarországi származású, jelenleg Németországban élő Dr. Szabó László lelkész, a Fridensau-i Adventista Egyetem missziológia tanára. A szemináriumokat követően a tanultak alkalmazása következett. Öröm volt tapasztalni a lelkesedést, ahogy a házi feladatokat, gyakorlatokat mindenki hűségesen, lelkiismeretesen elvégezte. Többen értékelték, hogy ilyen jó elméleti és gyakorlati kiképzésben volt részük. Sokan rögzítették a képernyőn megjelent információkat, hogy amikor szükség lesz rájuk, alkalmazhassák azokat. A kiképző ideje alatt új barátságok jöttek létre, valamint imára és tetterre kész kiscsoportok szerveződtek. Öröm volt átélteni az előadó, a szervezők és a résztvevők lelkesedését Isten munkájáért.

A kiképzőn a több mint 200 kamera mögött nemcsak egyének, családok vettek részt: több gyülekezet technikai okokból az imaterembe gyűjtötte össze az érdeklődőket, s így a résztvevők száma alkalmanként megközelítette a 300 személyt. Az Adventista Egyház előjáróinak alkalmi jelenléte igazolta a képzés fontosságát. Az Inter-Európa

Divízió részéről Mario Brito elnök és Magyarosi Barna titkár, a Romániai Unió részéről Neațu Aurel elnök vettek részt és szolgáltak motiváló igehirdetéssel.

Bízunk abban, hogy ez a képzés a Szentlélek munkája által eredményt hoz rövid és hosszú távon a lélekmentés munkájában, az Úr népe lelki és számbeli növekedésében. Imádkozzunk, hogy Isten tartsa meg, sőt növelje a lelkesedést, és adjon kitartást, áldja meg az evangélium munkáját Erdélyben és az egész világon!

Ferencz-Zorgel József Attila, lelkész, Dél-erdélyi Egyházterület

ÖT NAGY CSODA JÓZSUÉ KÖNYVÉBEN

Józsue könyvének 24 fejezete egyfelől csodálatos, másfelől pedig megrázó, de igaz eseményeket mutat be. Íme, a könyvben található öt csoda:

A Jordán kettéválása. „És amint a láda hordozói a Jordánhoz jutának, és a ládahordozó papok bemárták lábaikat a víznek szélébe (a Jordán pedig az egész aratási idő alatt telve vala minden ő partja felett): Megáll a víz, amely felülről foly vala alá, és áll a egy rakásban, nagy messzire Ádám városánál, amely Czarthan mellett vala; a pusztá tengere, a Sóstenger felé aláfolyó víz pedig egészen elfuta, és általméne a nép Jerikó előtt” (Józs 3:15-16).

Különösen érdekes Isten hatalma, amely nem úgy nyilvánult meg, mint a Vörös-tengernél, ahol kétoldalt egy-egy vízfal alakult ki. Itt a folyó felső szakaszán megállt a víz, míg az alsó szakaszcól leszaladt. Egyféle gyűjtő alakult ki, ahová közben folyamatosan ömlött a víz. A vízfal nem fagyott vizet jelentett, mert folyékony állapotban maradt. Fizikai szempontból ez képtelenség, de Istennel lehetséges, tehát csoda.

Jerikó falainak leomlása. „Kiálta azért a nép, mihelyt kürtölének a kürtökkel. Lőn ugyanis, amint meghallá a nép a kürtnek szavát, kiálta a nép nagy kiáltással, és leszakada a kőfal magától, és felméne a nép a városba, kiki az előtte való helyen, és bevévék a várost” (Józs 6:20).

A bevehetetlen falak leomlottak az emberi kiáltás hallatára. Nem volt szükség robbanóanyagra, bombára vagy légkalapácsra. A természetfeletti erő egy szempillantás alatt lerombolta a kemény falakat. „Hit által omlottak le Jerikónak kőfalai” (Zsid 11:30).

A Nap és a Hold megállítása. „Akkor szóla Józsue az Úrnak: Állj meg nap, Gibeonban, és hold az Ajalon völgyében! És megáll a nap, és vesztegle a hold is, amíg bosszút áll a nép az ő ellenségein... És nem volt olyan nap, mint ez, sem annak előtte, sem annak utána, hogy ember szavának engedett volna az Úr, mert az Úr hadakozik vala Izráélért” (Józs 10:12-14).

Az első két csoda, a folyó kettéválasztása és a várfalak lerombolása földünkön zajlott. A harmadik azonban kozmikus, csillagászati méreteket öltött. Ez mivel magyarázható? Az égitestek Teremtője képes azokat útjukra indítani, de megállítani is. Más magyarázat nem létezik.

Kövek hullottak az égből az ellenségre. „Mikor pedig futnak vala ők Izráel előtt a bethoroni lejtőn, az Úr nagy köveket hullata rájuk az égből egész Azekáig, és meghalának. Többen valának, akik a jégeső kövei miatt haltak vala meg, mint azok, akiket fegyverrel öltek meg Izráel fiai” (Józs 10:11).

Mondhatnák egyesek, hogy ez csupán jégeső. Hát ki ne látott volna már ilyet? De akkora jég, ami képes meg-

ölni egy embert? Tegyük fel, hogy nem volt egy elképzelhetetlen természeti jelenség, csak hogy itt egy „szelektív” jégesőről volt szó, ami csak az ellenséget ölte meg, míg az izraelitákat nem. Lehetett talán egyféle „okos”-jégeső? Nem, hanem az Isten által irányított ultramodern fegyver, amit bizonyára szeretnének megszerezni a mai hadseregek. De nem lehet, mivel a köveket Isten „hullatá rájuk az égből”.

Darazsak. „Mert elbocsátám előttetek a darazsokat, és üzék azokat előletek: az Emoreusok két királyát, de nem a te fegyvered által, de nem a te kezíved által!” (Józs 24:12).

Rovarfegyver? Istenen kívül senki sem küldhette az ellenségre a darazsokat. A mai hadvezérek biztosan szeretnének ilyen fegyverhez jutni!

Ezek mind csodák! De említettem, hogy Józsue könyve megrázó részleteket is tartalmaz. Például, Isten gyermekeinek el kellett pusztítaniuk néhány törzset vagy bűnös népet. Ne próbáljatok magyarázatot találni rá, mivel bármit is hozhatunk fel, úgyis túlságosan kevésnek tűnik.

A Biblia olvasását nem Józsue könyvének kell elkezdeni. Olvassátok el az egész Bibliát, és figyeljétek meg a Teremtő nagy szeretetét, amit akkor tanúsított, amikor életre hívta az embert! Csodáljátok a bűnösök iránti türelmét! Fogadjátok el, hogy szükség van egy bizonyos határ megszabására, ami után az Úrnak véget kell vetnie a gonoszságnak és a gonosztevőknek! Ne ítélkezzetek az Ő útjai felett, mert tévedhettek!

Olvastam valahol egy bölcs mondást: „Ne azért aggodj, amit nem értesz a Bibliából, hanem azért, amit értesz, mégsem élsz!”

Józsue könyvének két versét kedvelem leginkább. Az egyik az első, a másik pedig az utolsó fejezetben található: „El ne távozzék e törvénynek könyve a te szádtól, hanem gondolkodjál arról éjjel és nappal, hogy vigyázz és mindent úgy cselekedjél, amint írva van abban, mert akkor leszel jó szerencsés a te utaidon, és akkor boldogulsz” (Józs 1:8). „Ha pedig rossznak látjátok azt, hogy szolgáljatok az Úrnak: válasszatok magatoknak még ma, akit szolgáljatok... én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk” (Józs 24:15). ■

**TERMÉSZETFELETTI
ESEMÉNYEK
SZÉFAN
RADU**

ISTEN EREJÉNEK MEGNYILVÁNULÁSA: A FIZIKA TÖRVÉNYEI SZERINT LEHETETLENSÉG, ISTEN SZÁMÁRA AZONBAN LEHETSÉGES, TEHÁT CSODA!

Dr. Ștefan Radu, nyugdíjas lelképásztor, a hittudományok doktora

KI A VÁROSOKBÓL! (III)

Könnyű elérhetőség. A túlságosan távoli intézmények átköltöztetése

Levonhatjuk a következtetést: az intézményeink ne legyenek sem városon, sem túlságosan elszigetelt helyen! Nagyjából abban az időben, amikor Takoma Parkban elindult a munka, a testvérek közül többen is Tennessee állam középső részén kerestek helyet az iskolának. Ellen White azonban hamarosan módosította azon tervüket, hogy nagyvárostól távol építsenek iskolát, és felhívta a figyelmüket, hogy előnyösebb Nashville közelében építkezni: „Meglepetéssel értesültem Sutherland és Magan testvérek tervéről, akik Nashville-től távol akartak iskolát építeni. A kapott világosság alapján tudtam, hogy ez nem bölcs dolog, amit közöltem is velük. Mivel ezek a testvérek Berrien Springs-ben már szereztek némi tapasztalatot az oktatás terén, ezért feladatuk könnyű elérhetőséget biztosítani Nashville-ben is, mivel ebben a városban még gyermekcipőben járt az evangelizációs munka. Találtak egy 400 holdas eladó birtokot, úgy 9 mérföldre a várostól (1 mérföld = 1,6 km). A farm méretei, fekvése és a városhoz való közelsége, mint ahogy az ára is azt igazolja, hogy éppen erre van szükségünk az iskolaépítéshez. Tanácsoltam, hogy ezt a telket vásárolják meg.”¹

Ellen White emellett megértette, hogy milyen előnyökkel jár a Bostontól 40 mérföldre fekvő South Lancasterben levő New England szanatórium átköltöztetése „Melrose-ba, ahol majd közelebb lesz Bostonhoz, de mégis eléggé távol a zsúfoltságtól ahhoz, hogy a betegeknek nyugodt környezetet biztosíthassunk. A szanatórium közelebb költöztetése Bostonhoz Isten tervének volt a része.”²

Amint a kaliforniai Oakland egyre zsúfoltabb lett, szükségessé vált a Pacific Press átköltöztetése egy kevésbé zsúfolt területre, a San Franciscótól 40, illetve San Josétól 12 mérföldre fekvő Mountain View-ba. White testvérnő a következőket írta, miután megvizsgálta a helyzetet: „Lehet, hogy egyesek meglepődtek azon, hogy miért nem találtuk meg már korábban ezt a számos előnnyel kecsegtető területet. Ez azonban azzal a téves fel fogással magyarázható, amely szerint az intézményeinknek városon a helyük.”³ A kisvárosra utalva pedig ezt írta: „Mountain View számos előnnyel kecsegtet. Éghajlata mérsékelt, gyümölcsös lige-

tek veszik körül, ahol mindenféle zöldséget és gyümölcsöt termeszthetünk. A városka nem nagy, viszont van elektromos közvilágítása, postahivatala, és több olyan előnnyel rendelkezik, amellyel csak a nagyvárosokban találkozni.”⁴ Ellen White különösen annak örült, hogy az adventista munkásoknak lehetőségük lesz a házuk körüli föld megművelésére.

Figyeljük meg továbbá Loma Linda közelségét a környékbeli városokhoz. „1903-ban látomást kaptam egy nagyon szép területen fekvő szanatóriumról valahol Kalifornia déli részén, de egyetlen általam meglátogatott birtok sem felelt meg a látottaknak.” „Miközben részt vettem az 1905-ös Generál Konferencián Washington DC-ben, levelet kaptam J. A. Burden testvértől, aki közölte, hogy talált egy birtokot négy mérföldnyire Redlands-tól nyugati irányban, öt és fél mérföldre San Bernardino városától, északnyugati irányban pedig nyolc mérföldnyire Riverside-től. A levél olvasása közben éreztem, hogy ezt a területet láttam a látomásban.” „Később, amikor felkerestem a birtokot, felismertem, hogy ezt mutatta meg nekem az Úr két évvel korábban.” „Loma Linda egyik legnagyobb előnye a gyönyörű kilátás. Lenyűgöző látványt nyújt a tágas völgy és a hegy, de ennél még fontosabb, hogy ez az intézmény sűrűn lakott terület közelében fekszik, ahol hirdethetjük a hármass angali üzenetet.”⁵

Nyilvánvaló, hogy az ehhez hasonló intézmények számára előnyösebb a sűrűn lakott övezetek közelsége, miközben mégis némileg elszigeteltek ahhoz, hogy a vidéki élet nyújtotta előnyöket élvezhessék. Az oktatási és egészségügyi intézmények szinte minden esetben nagyjából 10–20 mérföldnyi távolságra voltak a nagyvárosi övezetektől, mindezek mellett az ihletett tanács lejegyzésének idején ezek a zónák falusi környezetnek minősültek.

Mekkora volt a nagyvárosok népessége Ellen White idejében?

Az 1910-es „Bureau of the Census: Population of the 100 Largest Urban Places” szerint New Yorknak 4 766 883 lakosa volt, Chicagónak 2 185 283, San Franciscónak 416 912, Los Angelesnek 319 198, Oaklandnek pedig 150 174. Gondoljunk arra, hogy Románia legnépesebb városának, Bukarestnek

LENYÜGÖZŐ
LÁTVÁNYT NYÚJT
A TÁGAS VÖLGY
ÉS A HEGY, DE
ENNÉL MÉG FONTOSABB,
HOGY
INTÉZMÉNYEINK
SŐRŰN LAKOTT
TERÜLET KÖZELÉBEN
LEGYENEK,
AHOL HIRDET-
HETJÜK A HÁRMAS
ANGYALI
ÜZENETET.

jelenleg mintegy kétmillió lakosa van, ami a nagyvárosi övezettel együtt elérheti akár a hárommilliót is.

A „Ki a városokból!” életszemlélet a civilizációtól való elszigetelődést jelenti?

Ellen White nyilvánvalóan nem a civilizációtól való elszigetelődést értette a költözés alatt.⁶ Isten nem vad adventistákat, primitív várakozókat üdvözít, habár kész üdvözíteni az amazóniai dzsungelben, de még az Északi-sarkon vagy a Szibériában élő embereket is (Róm 2:14). Isten nem arra hívott el, hogy erdőlakókként éljünk. Erre emlékeztet bennünket az Úr imádsága is. Egyes fordításokban a „vad” kifejezés a latin „silvaticus” szóból ered, amelynek jelentése „erdei ember”. Az embereknek az erdő mellett, és nem az erdőben kell élniük. Az ember társas lény. Ne tévesszük össze a társadalomgyűlöletet Isten bölcs terveivel! Arra hívtunk, hogy a föld sója és a világ világossága legyünk.

Hogyan egyeztethető össze a „Ki a városokból!” felhívás azzal, amit Jézus mondott az imájában: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket e világból, hanem hogy őrizz meg őket a gonosztól” (Jn 17:15).

A fentiekben említett esettanulmányok ékesen bizonyítják Isten bölcsességét. Kihív bennünket a szennyezett és zajos városokból, de nem arra szólít fel, hogy elvadultan éljünk. Ha úgy tesszük: természetközeli civilizációra hív el bennünket.

Milyen érvek szólnak a vidékre költözés mellett?

1. Ez a legmegfelelőbb környezet a jellemfejlésért. „Küldjük gyermekeinket a nagyvárosba, és majd meglátjuk, hogy mindenféle erkölcsromboló kísértés várja és vonzza őket, jellemépítésük pedig tízszer nehezebb lesz mind a szülőknek, mind a gyermekeknek.”⁷ „A városok tele vannak kísértéssel. Úgy tervezzük a munkánkat, hogy az ifjúságot a lehető legtávolabb tartsuk ettől a fertőtől.”⁸

2. Ez a legjobb környezet a család számára. A fiúgyermekek levezethetik fölösleges energiájukat, ha szabadidejükben kertészkednek, fát váganak, állatokat gondoznak, kerítést javítanak, apró bútordarabokat szerelnek össze ahelyett, hogy az utcákon, a szomszédok házában a barátoknál, de akár a színházban vagy a bowling-klubban szórakoznának. A lányok pedig sokkal hasznosabban eltölthetik a szabadidejüket, mint értéktelen könyveket olvasva, vagy különböző szórakozóhelyeken időzve.

3. Ez a legjobb környezet az egészséges életmód kialakításához. „Sok városlakó – akinek a lába zöld fűvön nem pihenhet, aki évről évre piszkos udvarokra és keskeny sikátorokra lát, téglafalakat, járdákat, por és füst takarta eget lát – ha zöld mezőkkel, erdőséggel, dombokkal és patakokkal, a vidék friss, tiszta levegőjével körülvett tanyavilágba költözhetne, olyan volna ez számára, mint a menny.”⁹ „A fizikai környezet sokszor veszélyezteti a városi ember egészségét. A betegségekkel való állandó érintkezés, a szennyezett levegő, víz és étel, a zsúfolt, sötét, egészségtelen lakások is olyan veszedelmek, amelyekkel számolni kell. Istennek nem az volt a szándéka, hogy az emberek nagyvárosokba tömörüljenek, összezsúfolva egymás mellett épült nagy házakban és bérkaszárnnyakban.”¹⁰

4. Lehetőséget kínál az üzenet hirdetésére. „Nap mint nap olyan emberekkel telnek meg a nagy kereskedelmi és ipari központok, akiknek szükségük lenne a jelenvaló igazságra, de mégsem ismerik meg az értékes megmentő elveket, mert senki nem tesz komoly, kitartó erőfeszítéseket, hogy ott érjék el ezt a csoportot, ahol él. Most hirdessük a harmadik angyal üzenetét, és nem csupán a távoli országokban, hanem a közeli, elhanyagolt területeken is, ahol tömegek élnek anélkül, hogy bárki figyelmeztetné és megmentené őket! Városaink mindenütt őszinte, szívvel lélekkel végzett munkát igényelnek Isten szolgáitól!”¹¹ Ezeknek az embereknek a nagyvárosok mellett levő falvakba kellene költözniük, hogy hirdethessék a hármaskor angyali üzenetét. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy Romániában igen magas vidéken a vallási előítélet szintje, miközben városban ez lényegesen alacsonyabb.

5. A városok és az önpusztítás elemei. A szenvedélyekkel és romlással teli városok az önpusztítás elemeit hordozzák magukban.¹²

6. Az ellenség a nagyvárosi övezeteket támadja. Nem titok, hogy háború idején az ellenség a nagyvárosokat veszi célkeresztbe. A kereszténynek felelőssége biztonságra helyeznie a családját. Nem restségre utal, ha azért fordítunk hátat a nagy városoknak, hogy elérhetővé tegyük a családunk számára a vidéki környezet nyújtotta biztonságot.¹³

7. A nagyvárosok Isten haragjának a célpontjai. „Parancsot kaptam, hogy üzenetet hirdessek. A törvényszegéssel, bűnökkel telt városok, amelyek szertelenül bűnösök, földrengések, tüzek és árvizek következtében fognak elpusztulni... Lát-

**A FÖLD
SÓJA
DANIEL
NIȚULESCU**

**AZ EMBEREKNEK
AZ ERDŐ MELLETT,
ÉS NEM AZ ERDŐ-
BEN KELL ÉLNIÜK.
AZ EMBER TÁRSAS
LÉNY. NE TÉVESSZÜK
ÖSSZE A TÁRSÁ-
DALOMGYŰLÖLE-
TET ISTEN BÖLCS
TERVEIVEL! ARRA
HÍVATTUNK, HOGY
A FÖLD SÓJA ÉS
A VILÁG VILÁGOS-
SÁGA LEGYÜNK.**

**ISTENNEK NEM
SZÁNDÉKA, HOGY
NÉPE TELEPEKET
LÉTESÍTSEN, VAGY
NAGY CSOPOR-
TOKBAN EGYÜTT
ÉLJEN. SOKAN
MEGBETEGSZE-
NEK ÉS MEG-
HALNAK LELKI
SZEMPONTBÓL,
HATÁSTALA-
NOKKÁ VÁLVA.
KRISZTUSNAK
A TANÍTVÁNYAI
A KÉPVISELŐI
A VILÁGBAN.**

hatatlan eszközei okozzák a pusztítást, a rombolást és a halált.” „Az Úr nem hirtelen veti el az összes törvényszegőt, nem pusztít el egy egész nemzetet, de megbüntet olyan nagyvárosokat és helyeket, ahol az emberek átadták magukat Sátánnak. A nagyvárosokra szigorú ítélet vár, de néhányan még elszakadnak az ellenség megtévesztéseitől, megbánják bűneiket és megtérnek.”¹⁴ Ebben a kontextusban kapott látomást az Úr szolgálólánya New York néhány fontos épületének a lerombolásával kapcsolatosan, amit egyesek az Ikertornyok (World Trade Center) 2011. szeptember 11-i összeomlásával hoznak összefüggésbe: „Egyik alkalommal, amikor New Yorkban jártam, éjszaka fel szólítottak, hogy tekintsek az ég felé törő épületekre. Ezeket az építményeket garantáltan tűzbiztosnak minősítették, és azért emelték őket, hogy a tulajdonosaikat és építőiket dicsőítsék...”

Majd a következő jelenet során egy tűzriadó tártult a szemem elé. Az emberek felpillantottak a magas és tűzbiztosnak hitt épületekre, és így szóltak: »Ezek tökéletesen biztonságosak!« A házak azonban mégis úgy hamvadtak el, mintha szurokból lettek volna. A tűzoltófecskenők nem tudták megakadályozni a pusztulást. A tűzoltók képtelenek voltak az oltásra.”¹⁵

A Jeruzsálemet ért római támadások, a vasárnapi törvény és az Ikertornyok

A „magyarázók” némelyike a Kr. u. 66-ban, Cestus által vezetett első római hadjáratot tévesen azzal a vasárnapi törvényjavaslattal kapcsolja össze, amit H. W. Blair nyújtott be 1888-ban, éppen abban az évben, amely különleges fontossággal bír az adventisták számára, mivel ekkor tartottak Minneapolisban Generál Konferenciát. A tör-

vényszervezetet elutasították, ami azt jelenti, hogy a rendeletet nem fogadták el. A Cestus tábornok első támadása, majd későbbi, váratlan visszavonulása közt eltelt idő a jeruzsálemi keresztények számára aranyalkalmat szolgáltatott arra, hogy a hegyekbe menekülhessenek. Ezt a „profetikus” időt vetítik ki egyesek arra az időszakra, ami szerintük el fog telni a Blair által 1888-ban benyújtott törvénytervezet és a vasárnapi törvény tényleges érvénybe lépése között. E szerint a szillogisztikus szemlélet szerint az Ikertornyok összeomlása profetikus jellé lépett elő, mintha a próféciai „pontos időt” mutatná. Ilyen alapon a Jeruzsálem két ostroma közt eltelt közel négy év (66-ban Cestus, 70-ben pedig Titus) profetikus szempontból a vasárnapi törvény 1888-as megkísérelt bevezetése és a vasárnapi törvény tényleges bevezetése közt húzódó időt jelöli.

„Honnan származik az a híresztelés, miszerint azt mondtam, hogy New Yorkot szökőár fogja elsodorni? Én sosem mondtam ilyet. Amikor a nagy, magas, sokemeletes épületekre néztem, a következőket mondtam: 'Milyen borzalmas jelenetek lesznek itt, ha az Úr jönni fog és a világot megrázza! Beteljesednek majd Jel 18:1-3 szavai!' Az egész 18. fejezet figyelmeztetés arra vonatkozóan, ami a világot sújtani fogja. Nem kaptam külön kinyilatkoztatást arról, hogy New Yorkkal mi fog történni, mindössze tudom, hogy egy napon a nagy épületeket az Úr mindent elpusztító hatalma összedönti. Az Istentől kapott világosságból tudom, hogy pusztító hatalmak munkálkodnak a földön. Istennek egy szava, hatalmas erejének egy érintése, és ezek az erős épületek romba dőlnek. Olyan jelenetek lesznek, amelyek borzalmait el sem tudjuk képzelni.”¹⁶ Egyes „hermeneuták” egyenlőségjelet vonnak e látomás és az Ikertornyok 2011-es lerombolása között. A Jel 18:1-3 verseiben leírt harmadik angyal által hirdetett hangos kiáltás akkor fog teljesedni, amikor leomlik Babilon! A 2011-es esztendő még egyszer sürgető felhívást intézett hozzánk, hogy költözzünk ki a nagy városokból. Azonban nincsenek olyan érvek, amelyek a próféciát ilyen fantáziadús magyarázattal támasztanák alá.

8. Kerülni kell a „telepesedést”. Istennek nem az a terve, hogy a testvérek nagy központokba tömörüljenek azért, hogy több előnynek örvendhessenek együtt, és tétlenekké váljanak. Fennáll a telepesedés veszélye. „Istennek nem szándéka, hogy népe telepeket létesítsen, vagy nagy csoportokban együtt éljen. Sokan megbetegszenek és meghalnak lelki szempontból, hatástalanokká válva. Krisztusnak a tanítványai a képviselői a vi-

lágban. Isten terve, hogy szétszórta élnének az egész országban, a városokban és falvakban, lámpásként a föld sötéttségének közepette.”¹⁷ ■

Dr. Daniel Nițulescu, történész, lelképásztor,
Munténiai Egyházterület

1. Ellen G. White: *Special Testimonies*, serie. B., no. 11, 8.
2. Ellen G. White: *Special Testimonies*, serie. B., no. 13, 3.
3. Ellen G. White: *Letter 141*, 1901.
4. *Uo.*
5. *From City to Country Living* (Washington: Review and Herald Publishing Association, 1950), 13.

6. *Uo.*
7. Ellen G. White: *A keresztyén nevelés alapjai*, 326. o.
8. Ellen G. White: *Boldog otthon*, 136. o.
9. Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 191. o.
10. Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 365. o.
11. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 118. o.
12. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 110. o.
13. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 112. o.
14. Ellen G. White: *Evangelizálás*, 27. o.
15. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 113. o.
16. Ellen G. White: *Életünk és munkánk*, 411. o.
17. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 8. köt., 244. o.

NYUGOVÓRA TÉRT » » » » »

EMIL ANDRONE

Emil Androne 1940-ben, a második világháború kitörése idején született a Buzău megyei Ziduri községben, Antohe és Alexandrina Androne első gyermekeként. Gyermekkorának első éveit Lucica és Lidia lánytestvéreivel együtt a Heliade nevű faluban töltötte. Elemi iskolába majd líceumba Râmnicu Săratban járt édesanyja testvérevel, Ene Paulinival együtt, aki az iskolai évek alatt az Androne családnál lakott. Mint két testvér, annyira elválaszthatatlanok voltak. Ezek után Bukarestbe ment a „Pitar Moș” Egészségügyi Posztliceumba, ahol laborasszistensnek tanult, később pedig Giurgiu-ban kezdett laboránsként dolgozni.

Középiskolai tanulmányai alatt keresztkedvelt meg a bukaresti Popa Tatu adventista gyülekezetben. Ene Paulini tanácsára felvételizett a Jászvásári Orvosi Egyetemre, ahová 1963-ban vették fel. Paulini feleségével, Ene Olgával együtt fejezték be az egyetemet 1969-ben. Szintén ebben az évben a jászvásári diákok kirándulást szerveztek Marosvásárhelyre. Ott ismerkedett meg jövőendő feleségével, Puskás Zitával. Esküvőjükre 1970. szeptember 20-án került sor.

A munkahelyi kihelyezése sem szakította el Paulini testvértől, mivel alig néhány kilométerre egymástól, Balta Albă, illetve Șutu helységben kaptak állást. Ez nagy segítségükre szolgált, mivel továbbra is kikérhették egymás véleményét a munkájukkal és családi életükkel kapcsolatosan.

Első lányuk, Brigitta Zita 1971-ben született. 1973-ban, Marosvásárhelyen tette le a gyakornoki vizsgát, és a következő három évben itt is tartózkodott. 1976 novemberében Marosújvárra helyez-

ték. Még ebben az évben született meg második lányuk, Andrea Noémi. Itt kezdte el belgyógyász szakorvosi pályafutását, melynek során életét az emberek gyógyítására és Isten szolgálatára szentelte a Hetednap Adventista Egyházban.

A kommunizmus évei alatt a Securitate látókörebe került vallási meggyőződése miatt. Többször is kilátásba helyezték, hogy felbontják a munkaszereződését, mert szombatot ünnepel. Szívén viselte az adventista gyülekezet megalapításának és az imaház építésének tervét Marosújváron. A helyi kórház belgyógyászati osztályvezetője, később pedig az intézmény igazgatója lett, de mindekelőtt kiváló férj és családapa volt.

Bár 2006-ban nyugdíjba vonult, otthoni rendelésében folytatta a munkát. A koronavírus járvány miatt nagyon aggódott: „Olyan sok embernek lenne rám szüksége, és én nem segíthetek rajtuk” – mondogatta. Telefonon próbálta orvosi tanácsokkal ellátni a hozzá fordulókat, és élete utolsó napjáig gondos odafigyelést tanúsított embertársai iránt. Utolsó üzenetét Pencu úrnak címezte: „Stane, az Úr oltalma legyen veled!” Kikaróan tanulmányozta a koronavírúst, és nagyon sok olyan betege volt, aki átvészelte a fertőzést, őt mégis legyőzte a betegség.

Életének utolsó két évében hatalmas örömet jelentett számára kis unokája, Eduard, aki mindig mosolyt csalt az arcára, és sikerült feledtetnie a világjárvány szomorúságait. Szerettei 50 évnyi emléket, örömet, szomorúságot, kirándulást, Istennel szerzett tapasztalatot foglaltak búcsúszavaikba: „Kedves Daddy (így szólítottuk), kimondhatatlanul szeretünk, és nagyon várjuk az örömteli vizionlátást Jézus eljövetelkor!”

Isten veletek, szeretett marosújváriak! ■

Lejegyezte a családja.

A CSÁSZÁROK FEJÉKÉVEL DÍSZÍTETT PÉTER SZELLEME

Ahhoz, hogy megkülönböztethetők legyenek a többi püspököktől, akik általános értelemben Krisztus „helytartóinak” minősülnek, a pápák elkezdtek magukat „Péter Helytartóinak” vagy az „Apostolfejedelem Helytartóinak” nevezni. I. Geláz pápa (492–496) volt az első vatikáni uralkodó, aki kijelentette, hogy a pápai tekintély az ideiglenes tekintély felett áll, mivel papi tekintélyről van szó, majd felvette az „Apostoli Szék Helytartójának” titulását¹.

Majd csak az 1200-as évekből, III. Ince pápa idejéből maradt fenn dokumentumokkal igazolhatóan a „Krisztus helytartója” cím, amelyet kizárólag a pápák mondhattak magukénak és használhattak egészen napjainkig, kifejezve ezáltal azt a tekintélyt, amelyet az Úr adott Péternek és az ő követőinek Máté 16. fejezetében. A „Krisztus Helytartója” cím az „Isten Helytartója” cím szinonimája, melyet III. Miklós pápa használt előszere-ttel a XIII. században². A pápai titulus egy másik változata megjelent a pápák megkoronázási szertartásakor elhangzó megszólítási formulában, amelyről 1963-ban lemondott a Katolikus Egyház:

„Fogadd el ezt a tiarát, melyet három korona ékesít, és tudd meg, hogy te vagy a fejedelmek és királyok atyja, e földi világ vezetője, **Jézus Krisztusnak, a mi Megváltónknak a Helytartója**”, akinek dicsőség örökkön örökké!”³

A *Vicarius Christi* titulus látványos módon egyenértékű a János apostol íásaiban használt görög *antichristos* megnevezéssel (1Jn 2:18, 22; 4:3; 2Jn 1:7). Az Újtestamentum görög nyelvében az *anti* szó jelentése „valami ellen”, „valamivel versengésben”, ugyanakkor jelentheti azt is, hogy „valami helyett”, „valaminek megfelelően”, „valamivel összehasonlításban” (Mt 2:22; Lk 1:11; 1Pt 3:21). Amikor rangnevet, címet jelölő szó szerkezetben szerepel, az értelme „al”, „helyettes”, amit a görög lexikonok az *antichristos* esetében is igazolnak.⁴

Napjainkban azonban ezt a titulust is diszkrétebben használják a pápák. I. János Pál lemondott a megkoronázási szertartásról 1978-ban, így hát a szóban forgó cím nem hallható többé. Még ugyanabban az évben II. János Pál lemondott a *sedes gestatoriaról*, azaz a vállon vitt trónról. XVI. Benedek (2005) nemcsak ezekről a ceremóniákról mondott le, hanem személyes címerén a tiara heraldikus szimbólumáról is. 2021-ben a pápai év-

könyvben Ferenc pápa a *Vicarius Christi* címet is a történelmi titulusok közé sorolta, magát mindössze Róma Püspökének nevezve.⁵

Ezek a szokatlan lemondások – amelyek a szerepesség megnyilvánulásaként, diplomáciai gesztusként, vagy kulturális alkalmazkodásként is értelmezhetők – nem jelentik azt, hogy megváltozott volna a pápaság lényege. A múltban eretneknek tartott személyektől való bocsánatkérés; a merénylőknek felajánlott megbocsátás; foglyok, menekültek lábainak megmosása és megcsókolása (beleértve muzulmánokat és nőket is); egy szudáni politikai vezető előtti meghajlás és lábainak megcsókolása nem több, mint a pápa személyes viszonyulása tisztsége követelményeinek teljesítéséhez.⁶ A pápa lenyűgözheti az embereket műveltsége és messziről ártatlannak tetsző kedvessége által. Hasonló cselekedetek látszólag javítanak a pápaság megítélésén, viszont intézményként hitvallásban és hitgyakorlatában változatlan marad: egy monumentális teológiai és politikai hamisítvány, az ördög remekműve, egy kő Krisztus országának útjában.

A Krisztus Helytartója tisztséget nem tagadja a Katolikus Egyház, hiszen ez a második cím a hivatalos történelmi titulusok sorában.⁷ A pápai rangcímek között az egyik legáltalánosabb az „Isten Szolgáinak Szolgája”, amely titulust legelőször I. Gergely pápa használta (600), válaszként az Ökumenikus Pátriárka címre, amit a császár adományozott Konstantinápoly pátriárkájának. Azóta – 1400 év alatt – a pápák tévedhetetlen bulláikat a *Servus Servorum Dei* szavakkal kezdik. Ironikus módon a nem katolikusok elleni leggyűlöletesebb pápai rendeletek ezekkel a „mélyes alázatot”⁸ tükröző szavakkal kezdődtek, amelyek annak szájából hangzanak el, aki elvárja a világtól, hogy a Föld Al-Krisztusának nevezze.

A szedevakantista katolikusok ma is a pápai tekintély erőteljes érvényesítése mellett foglalnak állást, amint az az integrista Stehlin apát kijelentéséből is kiderül (2013)⁹:

„A pápai tisztség rendkívüli méltóságát nagyon jól kifejezik a következő megnevezések: *Vicarius Christi in Terra, Suprema jurisdictio, Suprema potestas*. Egyedül egy személy rendelkezhet e hármas hatalommal – a papi, a tanítói és a királyi hatalommal –, azaz a megszentelés, a tanítás és a kormány-

A PÁPA LENYÜGÖZ-
HETI AZ EMBERE-
KET MŰVELTSÉGE
ÉS MESSZIRŐL
ÁRTATLANNAK
TETSZŐ KED-
VESSÉGE ÁLTAL.
HASONLÓ CSELE-
KEDETEK LÁTSZÓ-
LAG JAVÍTANAK
A PÁPASÁG MEG-
ÍTÉLÉSÉN, VISZONT
INTÉZMÉNYKÉNT
HITVALLÁSÁBAN
ÉS HITGYAKOR-
LATÁBAN VÁLTO-
ZATLAN MARAD.

zás hatalmával. E hatalmi megnyilvánulások szimbóluma a tiara, amelynek három koronája kifejezi az Isten által a pápának adott hármasság hatalmat: a menny, a föld és a purgatórium feletti hatalmat. Napjainkban a pápák nem viselik többé a diadémot, mi több, a címereikről is törölték. Mindazonáltal a Szent Szék és Vatikán Állam címerében még mindig szerepel a három koronás tiara. Ez a két címer Szent Péter kulcsainak elhelyezkedését tekintve különbözik egymástól. A pápa pontosan ezekkel a kulcsokkal – az Istentől kapott hatalomnak köszönhetően, akárcsak Péter apostol a múltban – nyithat meg és zárhat be számos kaput a menny, a föld és a purgatórium felé.

Tisztelni a pápaságot annyit tesz, mint Szent Péter apostolt tisztelni, mivel az Apostoli Szék Péter Széke, és minden pápa valójában Péter utódja. Ismerjük jól Péter apostolt az evangélium lapjairól. Tudunk a gyengeségeiről, amelyeknek dacára az Úr földi helytartójává tette őt. Következésképpen, ha Péter átélte kétségek és vereségek próbáit, ne csodálkozzunk azon, ha székének római utódai is hasonló próbákon mennek keresztül.”

Más szavakkal, a keresztény többség elnézi a vallási vezetők megbocsáthatatlan bűneit a történelem során, az eretnekek számára viszont nem fogalmazódtak meg a megfelelő bocsánatkérés szavai. Papi öltözetet viselők legrosszabb esetben a purgatóriumba jutnak, ahonnan hátsó ajtókon kiszabadulnak, míg az eretnekek egyenesen a pokolba, a fellebbezés lehetősége nélkül. A katolikus integrizmus halálos sebe ellenére bármikor újjáéledhet.

A „titkos” vagy fel nem vállalt rangcím

Létezik a *Vicarius Filii Dei* rangcímnek egy régebbi, látszólag elfeledett változata, amely 750 körül tűnik fel először egy hamisított okiratban, Konstantin Adománylevelében, és amelyet hat évszázadon keresztül a pápák hivatalosan tekintélyük alátámasztása érdekében használtak a politikai élet területén¹⁰. Alátámasztva rettenetes és örök átkokkal mindazok ellen, akik kételkednének vagy félvállról vennék ezt a „magasztos” témát, az Adománylevelében Konstantin császár a következőket jelenti ki:

„... sicut B[eatus] Petrus in terris **Vicarius Filii Dei** esse videtur constitutus, ita et Pontifices, qui ipsius principis apostolorum gerunt vices... (aminek fordítása: ... amint a Boldog-

ságos Péter apostol is **Isten Fiának földi Helytartója**, ugyanúgy a pápák is, akik az apostolok ugyanazon fejedelmének képviselői...).”¹¹

Nem ez volt az egyetlen hamisítvány, amit a pápaság felhasznált a maga érdekében. Az azokban az időkben (780 körül) készült hamis dekretáliák (írásbeli határozatok) hozzávetőleg 500 jogi okiratot érintettek, és ezek között volt a Konstantini Adománylevel is¹². Úgy tűnik, IX. Leó volt az első pápa, aki az Adománylevelből mint hiteles iratból idézett, a következő pápák pedig a beiktatásuk során keletkezett viták alkalmával hivatkoztak az említett dekretumra. Ugyanezzel a hamisított okirattal támadta Humbert bíboros a keleti pátriárkát 1054. július 16-án, előidézve ezáltal a Nyugati és a Keleti Egyház közötti szakadást.¹³

1130-ban az Adománylevelet belefoglalták Gratianus kánonjogász *Dekretum*ába, számos más jogi hamisítvánnyal együtt. Ez a *Decretum* a kánonjog alapjává vált. Gratianus *Decretum*át többszáz éven keresztül másolták, majd nyomtatással sokszorosították, s így a kánoni törvények részévé vált. Következésképpen IV. Miklós (1289) és XXII. János pápa (1327) is használta a *Vicarius Filii Dei* rangcímet.

1440-ben a humanista Lorenzo Valla bizonyította be legelőször – nyelvészeti kritériumok alapján –, hogy Konstantin Adománylevele hamis, mivel az okirat olyan középkori latin kifejezéseket tulajdonít Konstantinnak, amelyek 330 körül még nem is léteztek. Voltak, akik elfogadták Valla érvelését. A katolikus hatóságok azonban továbbra is hivatkoztak a dokumentumra, és ezzel együtt a benne említett pápai rangcímet is használták.

Egy másik humanista, Enea Silvio Piccolomini, aki megkérdőjelezte az Adománylevel hitelességét és a Pápai Állam legitimitását, és zsinat összehívását sürgette e problémák tisztázása végett, 1458-ban pápává választották, felvette a II. Piusz nevet, majd elkezdte védeni az Adománylevel eredetiségét. Továbbá 1460-ban bullát írt mindazok ellen, akik ökumenikus zsinatot hívtak volna össze a pápa ellen. Egy olasz költemény (1459) II. Piuszt „Vicario del Figliuolo di Dio”-nak nevezte, ami a Donációban szereplő *Vicarius Filii Dei* rangcím fordítása.¹⁴

Abban a korban Konstantin Adománylevelének hitelességében kételkedni megbocsáthatatlan bűnnek minősült.¹⁵ A dokumentumra azért volt feltétlenül szükség, hogy törvényes alapot biztosítson a pápák ideiglenes tekintélyének. Még az

TILTOTT TITULUSOK FLORIN LAIU

A KATOLIKUS HIT-
VÉDŐK ELISMERIK,
HOGY EZ A RANGCÍM
TEOLÓGIAI SZEMPONTBÓL HELYES,
AMIKOR A PÁPÁRA
VONATKOZIK, DE
SOKKAL INKÁBB AZ
A TÉNYÁLLÁS, HOGY
EZ A TITULUS HELY-
TELEN, AMENNYIBEN
EGY EMBER RANG-
CÍMÉT NEVEZI MEG.

után is, hogy bebizonyosodott, az okirat hamis, „megőrizte hitelességét, olyannyira, hogy 1478-ban Strassbourg-ban máglyán égettek el keresztényeket, mivel merészkedtek kételkedni az okirat eredetiségében.”¹⁶

1586-tól Gratianus Decretuma – amely az Adománylevél szövegét is tartalmazta – a *Corpus Iuris Canonici* részévé vált, amely további három évszázadon keresztül érvényben maradt. E hivatalos és cseppet sem kegyes hamisítvány kiadásával egy időben egyúttal megerősítést nyert Péternek és utódainak rangcíme, a *Vicarius Filii Dei*, ami a *Vicarius Christi* szinonimája – ami istenkáromlás és lelki csalás egy törvényesen végrehajtott, történelmi léptékű hazugság keretében.

1611-ben és 1630-ban a német nyelvész-bölcsész Andreas Helwig, a Berlini Egyetem rektora behatóan foglalkozott ezzel a pápai rangcímmel, ő volt az első szövegértelmező, aki szerint a 666 a *Vicarius Filii Dei* név gemátriai összege, „a *Vicarius Christi* történelmi pápai rangcím kiterjesztett változata”. Helwig értelmezése nagyon népszerű volt a Francia Forradalom idején és az azt követő években.¹⁷ Csakhogy nem minden protestáns szövegmagyarázó fogadta el Helwig értelmezését. Isaac Newton (†1726) például kitartott Szent Iréneusz (†202) javaslatánál, mely szerint az Antikrisztus görög neve *Lateinos*, azaz latin lenne.

A *Vicarius Filii Dei* változatot azonban a továbbiakban is népszerűsítették. A ferences egyháztörténész, Lucius Ferraris (1755)¹⁸ ugyanabból a Konstantini Adománylevélből idézett (beleértve a szóban forgó rangcímet is), anélkül hogy jelezte volna: nem hiteles dokumentumról van szó, amiből arra következtethetünk, hogy a katolikus hatóságok nem könnyen mondtak le a botrányos iratról. Még 1784-ben is egy francia történelmi dokumentum a pápát *Vicaire du Fils de Dieu*-nek nevezi.¹⁹ Továbbá 1862-ben Manning bíboros is a *Jézus Krisztus Helytartója* címet, illetve ennek szinonimáit használja: *A Mi Urunk Helytartója*, *A Fiú Helytartója*, *Isten Testet Öltött Fiának Helytartója*, *Isten Fiának Helytartója*.²⁰

Edwin de Kock, dél-afrikai adventista bibliakutató, aki sokat foglalkozott ezzel a témával, azt a véleményt terjesztette elő, hogy csak a Pápai Állam 1870-es megszűntetése után kezdték el a katolikus szerzők tagadni, hogy a *Vicarius Filii Dei* titulust valaha is pápákra vonatkoztatva használták volna. Csakhogy a régi rangcím a Pápai Állam megszűnésével nem törölhető a köztudatból. 1914 és 1918 között kiadott könyveiben Léon Bloy francia katolikus író – habár nagyon haragudott a pápára – XV. Benedeket *Vicaire du Fils de Dieu*-nek nevezte.²¹

Edwin de Kock

1917-től kezdődően a *Corpus Iuris Canonici* helyét (amelyben benne foglaltatott Gratianus Decretuma és a *Vicarius Filii Dei* rangcímet tartalmazó Konstantini Adománylevél) a *Codex Iuris Canonici* vette át, következésképpen az Adománylevélre többé nem történhetett utalás. A pápaságnak nem volt többé szüksége rá, mi több, kínossá vált számára.

Ennek ellenére a régi megnevezés nem merült feledésbe. 1934-ben Isidro Gomá y Tomás, Toledo érseke és Spanyolország prímása leírta, hogy mit látott-tapasztalt egy római zárándoklata alkalmával, XI. Piusz pápa idején: „Az oltár, amelyen Megváltónk, Jézus Krisztus áldozata újból és újból megismétlődik, Szent Péter sírja, amelyre a Katolikus Egyház halhatatlan épülete emeltetett: 'Te vagy Péter'... és Isten Fia Helytartójának [*Vicario del Hijo de Dios*] háza, a magisztérium, a papság és ugyanazon Jézus Krisztus hatalmának történelmi megismégyesítése a világon.”²²

1943-ban két adventista laikus a *Vicarius Filii Dei* pápai titulus hitelessége felől érdeklődött az Amerikai Katolikus Egyetemen, a szövetségi fővárosban, Washingtonban. Ezen alkalommal Johannes Quasten professzor, a pátriárkák korának szakértője elismerte, hogy „mind a *Vicarius Filii Dei*, mind a *Vicarius Christi* szokványos rangcímei a pápának.”²³

1957-ben, XI. Piusz pápa születésének 100. évfordulója alkalmával egy mexikói folyóiratban megjelent cikkben a következő volt olvasható: „Sok címet használtak a megnevezésére, és nem alaptalanul. Minden bizonnyal nem kis dolog Isten Fia földi Helytartójának lenni [*Vicario del Hijo de Dios*].”²⁴ Ugyanannak a rangcímnek a viszhangja tűnik fel VI. Pál apostoli alkotmányában (1968, „Dei Filii Vicarius”)²⁵, valamint II. János Pál pápa egyik 1994-ben tett nyilatkozatában.²⁶

A katolikus hitvédők elismerik, hogy ez a rangcím teológiai szempontból helyes, amikor a pápára vonatkozik, ellenben nem ismerik el annak „hivatalos” jellegét. A megjegyzés kissé szörszálhasogatónak tűnik. Mintha csak egy halálíg tartó vadházasságot hasonlítanánk össze egy tíz évre szóló házassággal. Ha e teológiai címke szokásos, 700-1000 éven át tartó diplomáciai, politikai vagy kánonjogi használata nem teszi lehetővé annak hivatalos rangcímként való alkalmazását, akkor mit kell értenünk a „hivatalos” minősítés alatt?

Sokkal inkább az a tényállás, hogy teológiai szempontból ez a titulus helytelen, mi több, istenkáromló, amennyiben egy ember rangcímét nevezi meg. Mivel hivatalos, de hamisított dokumentumban szerepelt oly sok ideig, a csaló, hamisított intézmény kiváló jellemzőjeként érvényesül.

Abban a korban, amikor a protestánsok még valóban tiltakoztak, gyakran hangoztatták: „Ha a pápa nem az Antikrisztus, szerencsétlen helyzetben van, mivel hasonlít hozzá.” Esetlenül tagadva az egyértelmű valóságot, Newman bíboros, az egykori protestáns, a következőkép-

pen értelmezte a fenti kijelentést: „Lévén hogy az Antikrisztus Krisztust utánozza, és a pápa Krisztus képmása, következik, hogy az Antikrisztusnak

némileg hasonlítania kell a pápához, amennyiben a pápa Krisztus igazi Helytartója.”²⁷

Mi ez, ha nem megerősítés? ■

Florin Lăiu, nyugalmazott bibliatanár

1. „Tény, hogy sehol másutt nem találhatunk erősebb érveket Péter székének primátusát alátámasztandó, mint I. Geláz írásában. Kitart azon véleménye mellett, hogy Róma a primátust egyedül Krisztusnak köszönheti, nem az egyháznak és nem az államnak. A császárral való viszonyát tekintve a legnagyobb középkori pápák közt tartják számon.” Catholic Encyclopedia: Pop St. Gelazius I (newadvent.org); Vicar of Christ.
2. Catholic Encyclopedia: Vicar of Christ (newadvent.org).
3. VI. Pál pápa (Wikipédia). Vö.: XXIII. János pápa és II. János Pál pápa megkülönböztető jelképei (<https://lumea.catholica.ro/2014/04/armoriile-papilor-ioan-al-xxiii-lea-si-ioan-paul-al-ii-lea/>).
4. Antibasileus = alkirály; *antitheos* = az istennel egyenlő; stb. Az, hogy János elsősorban Krisztus vetélytársára, ellenfelére, vagy helyettesére utal, válaszolják meg a szövegmagyarázók. Általában véve egy *anti-X* jelentheti azt, hogy (1) valaki X szeretne lenni, vagy (2) egy létező X ellenfelét: megfelelőjét (vö. Homeric *antitheos* and the name *Antipatros*) vagy helyettesét jelöli. Lásd: J. H. Moulton and G. Milligan, *Vocabulary of the Greek [New] Testament*, 382 ἀντίχριστος; Hodder and Stoughton, London 1930:49).
5. <https://www.insidertrend.it/2021/05/02/vaticano/vaticano-pubblicazioni-disponibile-il-nuovo-annuario-pontificio/>
6. <https://religionnews.com/2019/04/12/pope-kisses-feet-of-south-sudans-leaders-to-encourage-peace/>
7. A pápa történelmi titulussai a következők: *Róma Püspöke, Krisztus Helytartója, Az Apostolfejedelm (Szent Péter) Utóda, Az Egyetemes Egyház Legfőbb Főpapja, Itália Prímása*. Ezek mellett megemlítjük a pápa hagyományos megszólítási formáit: *A Római Egyháztartomány Érseke és Metropolitája, A Nyugat Pátriárkája, Domnus Apostolicus, Emberek Halásza, A Római Pápa, A Vatikán Uralkodója, Öszentsége*, stb.
8. Pl. az *Ad exstirpanda* c. bulla (1252. május 15.), amely szakaitáliai nem katolikus keresztények ellen látott napvilágot, a következő szavakkal kezdődik: „Ince püspök, Isten szolgálóinak szolgálója...”, és ördögi rendeleteket tartalmaz az eretnekek megfigyelésére, üldözésére, leleplezésére, vizsgálatára és megbüntetésére vonatkozóan.
9. Abbé Karl Stehlin, 17 minutes, *Le pape et la Papauté. La Porte Latine*, 2013. június 1. A katolikus integrizmus a katolikus papság következetes, kemény szárnyát képviseli. A II. Vatikáni Zsinattól számított modernkori pápák magatartása miatt elégedetlen és felháborodott *integristák* (akiket *szedevakantistáknak* is neveznek) szerint a Szentszék üres. Felróják a modernkori pápáknak, hogy engedményeket tettek a vallásszabadság terén, az ökumenikus irányvonalat képviselik, nyitottak a protestantizmus felé, lazítottak bizonyos értelmezések és gyakorlatok szigorúságán, felhagytak a pápák hagyományos monarchikus magatartásával, és bizonyos hagyományos doktrínák terén alkalmazkodtak a tudományhoz (elfogadták az evolúcionizmust).
10. <https://www.newadvent.org/cathen/05118a.htm>
11. <https://history.hanover.edu/texts/vallapart1.html>
12. Anthony Grafton: *Forgers and Critics: Creativity and Duplicity in Western Scholarship* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1990), 24-25; a forrást Edwin de Kock idézi. <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8#fnref122>
13. De Kock-nak az ESDA-ban közzétett cikke Anselm de Lucca bíborost idézi (†1086), aki 13 kötetnyi kánoni törvényt gyűjtött össze VII. Gergely pápa reformjait támogatandó, valamint Anselm de Lucca tanácsosát, Deusdeditet, aki visszaélt az adománylevéllel és a Vicarius Filii Dei címmel.

14. Pius II, „Execrabilis,” in *A Source Book for Mediaeval History: Selected Documents Illustrating the History of Europe in the Middle Ages*, trans. Oliver J. Thatcher and Edgar Holmes McNeal, New York: Charles Scribner's Sons, 1905:332. „Ricordo come questo anno d'aprile ci furono molti forestieri e chi furono.” *Raccolta degli Storici Italiani dal Cinquecento al Millecinquecento, Rerum Italicarum Scriptores*, 27. köt., eds. L. A. Muratori, Giosue Carducci and Vittorio Fiorini, Città di Castello, Italy: S. Lapi, 1900:6, 134-136 – Edwin de Kock által idézve. <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8#fnref122>
15. Lord Acton (1834–1902) [John Emerich Edward Dalberg], Gertrude Himmelfarb által idézve: *Lord Acton: A Study in Conscience and Politics*, Chicago: University of Chicago Press, 1952:65.
16. Pierre Claude François Daunou (1761–1840), Samuel J. Casels által idézve: *Christ and Antichrist or Jesus of Nazareth Proved to Be the Messiah and The Papacy Proved to Be the Antichrist Predicted in the Holy Scriptures*, Philadelphia: Presbyterian Board of Publication, 1846:292.
17. L. E. Froom: *Prophetic Faith of Our Fathers*, 2. köt., Review and Herald, Takoma Park, MD, 1948:608.
18. Lucius Ferraris, *Prompta Bibliotheca*.
19. [Anonim] *Journal Historique et Littéraire* (Luxembourg: Les Héritiers d'André Chevalier), 1784. február 15.; <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8#fn21>
20. Henry Edward Manning: *The Temporal Power of the Vicar of Jesus Christ*, 2. kiadás, Burns and Lambert, London, 1862, 46-47, 141, 190, 244, 230, 232, xv, xxiv, xlv, xxxviii. <https://archive.org/details/a59202600mannuoft>
21. Léon Bloy : *Au Seuil de l'Apocalypse, 1913–1915*, 5. kiadás, Paris: Mercure de France, 1921:240–243; Léon Bloy: *Dans les Ténèbres*, 2. kiadás; Paris: Mercure de France, 1918:42.
22. *El boletín eclesiástico del arzobispado de Toledo*, Toledo, Spain: Estudio Teológico de San Ildefonso, Seminario Conciliar, 1983:361.
23. Lásd: Quasten: „vicarius filii dei” – Bing images.
24. Giovanni Decio: „En el Centenario de Pío XI,” *La Nación*, Mexico City, Mexico, 1957. május 5., 22-23.
25. A Vatikán weboldalán megtalálható VI. Pál Apostoli Alkotmánya a Bafiai Egyházmegye megalapításáról (Kamerun), amely a következő szavakkal kezdődik: „Adorandi Dei Filii Vicarius et Procurator.” Továbbá a Rivi Muniensis Alkotmány (1965) első sorának szavai: „Adorandi Filii Dei hic in terris Vicarii Petrique successores”, amely a konstantini adománylevél hagyományos megfogalmazásának nyilvánvaló reminiscenciája. www.vatican.va/content/paul-vi/la/apost_constitutions/documents/hf_p-vi_apc_19650809_rivi-muniensis.html
26. „A pápát annak az embernek tartják, aki Isten Fiának – az Istenség második mindenható személyének – a földi helytartója.” John Paul II: *Crossing the Threshold of Hope*, 3. https://archive.org/details/crossingthreshold0000john_h7d0
27. New Advent Encyclopedia (1917): „Antichrist”. www.newadvent.org/cathen/01559a.htm

**EDWIN DE KOCK
SOKAT FOGLAL-
KOZOTT EZZEL
A TÉMÁVAL, ÉS
AZT A VÉLEMÉNYT
TERJESZTETTE
ELŐ, HOGY CSAK
A PÁPAI ÁLLAM
1870-ES MEG-
SZÜNTETÉSE
UTÁN KEZDTÉK
EL A KATOLI-
KUS SZERZŐK
TAGADNI, HOGY
A VICARIUS
FILII DEI TITU-
LUST VALAHA IS
PÁPÁKRA VONAT-
KOZTATVA HASZ-
NÁLTÁK VOLNA.**

MÉRFÖLDKÖVEK

Emlékezzünk gyakran, hogy miként bánt Isten a népével. Az Úr hányszor felállította az útjelzőket az ősi Izráel számára. Hogy el ne feledjék a múlt történetét, megparancsolta Mózesnek, szedje verses énekekbe a történeteket, hogy a szülők megtaníthassák azokra gyermekeiket, hogy amikor kérdezősködnek, a teljes történetet elismételhessék nekik. Állítsanak emlékműveket feltűnő helyekre! Ezeket mindig jó karban kellett tartaniuk. Így Isten gondoskodó tettei, szembetűnő jósága, irgalma, mely népről való gondoskodásban és szabadításban jutott kifejezésre, nem merültek feledésbe. Minket is szólít: »Emlékezzetek pedig vissza a régebbi napokra, amelyek-

**ELŐDEINK
LELKÜLETE
AUREL
NEAȚU**

**„ANNAKOKÁÉRT MI
IS, KIKET A BIZONY-
SÁGOKNAK ILY
NAGY FELLEGE VESZ
KÖRÜL, FÉLRETÉVE
MINDEN AKADÁLYT
ÉS A MEGKÖRNYÉ-
KEZŐ BŰNT, KITAR-
TÁSSAL FUSSUK
MEG AZ ELŐTTÜNK
LEVŐ KÜZDŐ TÉRT.”
(ZSID 12:1)**

ben, minekutána megvilágosítottatok, sok szenvedésteljes küzdelmet álltatok ki» (Zsid 10:32). A mi nemzedékünkben is csodatévő Istenként fáradozott az Úr az Ő népéért. Gyakran kell ráterelni mind a fiatalok, mind az öregek figyelmét Isten ügyének múltbéli történetére. Szükségünk van arra, hogy gyakran emlegessük Isten jóságát, és dicsérjük Őt csodatetteiért” (Ellen G. White: *Biztonságtételek*, 6. köt., 364. o.).

Február elején meghívást kaptam a Vallásügyi Államtitkárság fennállása 160. évfordulójának megünneplésére, ahol az Adventista Egyház képviselőjeként háromperces beszédet tarthattam.* Fontolóra vettem, hogy részt vegyek-e vagy sem a megemlékezésen, azon egyszerű oknál fogva, hogy a hivatalos találkozók nem

tartoznak az általam kedvelt tevékenységek közé. Azonban minden esetben az a mérvadó, hogy mi a fontosabb az egyház számára, ezért úgy döntöttem, hogy részt veszek a rendezvényen. Miután ezt elhatároztam, tájékozódni kezdtem az adventisták és a Vallásügyi Államtitkárság majdnem közös, 160 éves múltjával kapcsolatosan. Ezt azért mondom, mert tájainkon az adventizmus első megnyilvánulásai is nagyjából abban az időben jelentek meg. Alexandru Ioan Cuza uralkodásának idején, 1862-ben, a román fejedelemségek egyesülése után alakult meg a Vallásügyi Minisztérium, Michail Czechowski misszionárius pedig 1869-ben kezdte hirdetni Erdélyben az advent üzenetét. Nem lepődtem meg azon, hogy az elmúlt időszak nagy részében az adventistákat épp az az intézmény kezelte igazságtalanul, amelynek rendeltetése lett volna a vallás- és lelkiismereti szabadság biztosítása.

A Román Akadémia dísztermében megrendezett találkozóon két dologra figyeltem fel: egyfelől a jelenlegi államtitkár, Victor Opaschi történelmi szempontból őszinte felszólalására, aki említést tett azokról az időszakokról, amikor a Vallásügyi Minisztérium az állam elnyomást gyakorló eszközeként működött, másodsorban pedig arra, hogy az egyházak képviselőinek felszólalásáig egyetlen politikai vagy kulturális személyiség sem beszélt Istenről.

Az esemény előtti napokban, mialatt a beszédemet írtam, kiváló lehetőség nyílt számomra újra feleleveníteni azokat a szenvedéseket, amelyeket az adventista miszionáriusok éltek át, miközben bátran és méltósággal hirdették Isten országának üzenetét. Könnyes szemmel olvastam a könyvevangélisták, lelkészek és adventhívók beszámolóit, akiket üldöztek a hitükért, akikkel igazságtalanul bántak, és akiket megaláztak az állam és a többségi egyház képviselői. Fontos újra felfedeznünk elődeink hitét, méltóságát, bátorságát és szeretetét, amely Isten előtt kedves keresztény életpéldát nyújt számunkra.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a jelenlegi szabadság kora nagyon könnyen és rövid idő alatt olyan időszakká változhat, amikor szenvednünk kell a bizonyágtévesésünk miatt. Ezért kell teljes mértékben már most megélnünk a hitünket, hirdetnünk Isten országát teljes bátorsággal, és készülnünk azokra a napokra, amikor majd Krisztus igazi követőit teszik felelőssé és üldözik e föld végső napjainak nehézségei miatt. Erről ír Ellen White is.

„Mindazoknak, akik ama gonosz napon csüggedetlenül, lelkiismeretük szava szerint akarnak szolgálni Istennek, bátorságra, határozottságra, Isten és Igéje ismeretére lesz szükségük. Mert akik Istenhez hűek, azokat üldözik, indítóokaikat elferdítik, legjobb szándékaikat, fáradozásait félremagyarázzák, és nevüket mint gonoszt emlegetik. Sátán csalásának minden erejével működik majd, hogy a lelkeket befolyásolja, és az értelmet elhomályosítsa, hogy a gonosz jónak és a jó gonosznak lássék. Minél erősebb és tisztább Isten gyermekeinek hite, minél erősebb az elhatározásuk, hogy az Úrnak engedelmeskedjenek, Sátán annál izzóbban fogja felszítani ellenük azok gyűlöletét, akik állítják ugyan, hogy igazságosak, mégis lábbal tiporják Isten törvényét. A legerősebb bizalomra, a legmegingathatatlanabb elhatározásra lesz szükségük, hogy »megőrizték azt a hitet, amely egykor a szenteknek adatott«” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 431. o.). ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

* Megtekinthető itt: <https://presedinte.adventist.ro/2022/02/10/mesajul-presedintelui-la-evenimentul-ministerul-cultelor-160-de-ani/>

NOÉ ÉS A SZÁMOK

A. Karikázd be a megfelelő válaszokat! Ha szükséged van segítségre, keresd meg a zárójelben megjelölt bibliaszöveget!

1. Hány napon és éjjelen át esett az eső? (1Móz 7:4)	65	120	40
2. Mennyi idő volt Noé az özönvíz idején? (1Móz 7:6)	900	600	400
3. Hány napig borította víz a földet? (1Móz 7:24)	150	80	200
4. Az isteni utasítás szerint Noénak hány egyed kellett bevinnie minden állatfajból a bárkába? (1Móz 6:19)	4	2	10
5. Hányszor engedett ki madarat Noé a bárkából azért, hogy száraz területet keressen a földön? (1Móz 8:6-10)	1	5	3
6. Hányféle madarat küldött ki Noé? (Geneza 8:6-10)	3	2	1
7. Hány ember menekült meg a bárkában Noéval együtt? (1Móz 7:13)	8	4	2

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

B. Keresd meg a bibliai neveket a mellékelt kódok segítségével!

1. J☀b _ _ _
2. 😊d😊m _ _ _ _
3. ♥☀🎵 _ _ _
4. 🎵v😊 _ _ _
5. 😊r☀♥ _ _ _ _

😊 – A, Á
☀ – O, Ó
♥ – N
🎵 – É

Megoldás: 1. Jób; 2. Ádám; 3. Noé; 4. Éva; 5. Áron

„VASILE DAN” EGÉSZSÉGÜGYI POSZTLÍCEUM MEZŐMÉNES 2022–2023

- ✓ A képzés időtartama: 3 év.
- ✓ A felvételi az iratdosszié értékelése és interjú nyomán történik.
- ✓ Iratkozz fel előre a felvételre február 1-től kezdődően, és költségmentes pályaválasztási tanácsadásban, valamint ingyenes mezőménési látogatásban részesülsz.

MIÉRT MEZŐMÉNESEN TANULD MEG AZ ORVOSASSZISZTENSI SZAKMÁT?

- ✓ ÁLTALÁNOS ORVOSASSZISZTENSI oklevelet szerzel.
- ✓ Lehetőséged lesz Románia és Európa teljes területén gyakorolnod a szakmád, közalkalmazottként vagy a privát szférában, vagy akár a „Lifestyle” Életmód Központok valamelyikében.
- ✓ Elsajátítod a „Lifestyle” Központokban alkalmazott gyógymódokat: masszázs, táplálkozás, hidroterápia, természetes gyógymódok, stb.
- ✓ Szakmai gyakorlatodat Marosvásárhely legjobb kórházaiban végezheted.
- ✓ Lehetőséged van ösztöndíjat kapni.

INFORMÁCIÓK ÉS BEIRATKOZÁS: www.herghelia.org/scoala-sanitara

scoala@herghelia.org

Școala Postliceală
Sanitară Herghelia

0746.936.229

